

UNIwersytet Zielonogórski
Wydział Artystyczny
Instytut Sztuk Pięknych

KIERUNEK; MALARSTWO
studia I i II stopnia

PLANY STUDIÓW
I
PROGRAMY NAUCZANIA

(sylabusy)

Rok akademicki 2010/2011

PLAN STUDIÓW dla studiów I stopnia	3
PLAN STUDIÓW dla studiów II stopnia	8
PROGRAMY STUDIÓW I STOPNIA	11
Lektoraty językowe: j. angielskiego, j. francuskiego, j. niemieckiego	11
Technologia informacyjna	12
Fakultet 1 - Ciało w kulturze współczesnej	13
Fakultet 2 - Historia ogrodów	15
Fakultet 3 – Oblicza fotografii	16
Teoria i historia sztuki	17
Historia malarstwa	19
Filozofia	20
Estetyka	21
Etyka	22
Marketing i wiedza prawna w działalności artystycznej i projektowej	23
Podstawy Malarstwa	24
I. Pracownia malarstwa	24
II. Pracownia malarstwa	25
III. Pracownia malarstwa	26
IV. Pracownia malarstwa	27
Rysunek	29
Technologia malarstwa sztalugowego	30
Technologie i techniki uzupełniające warsztat malarski	31
Rysunek anatomiczny	32
Rzeźba	33
Podstawy fotografii	34
Psychofizjologia widzenia	35
Działania i struktury wizualne	36
Podstawy grafiki warsztatowej	37
Podstawy grafiki projektowej	38
Plener artystyczny	39
Seminarium licencjackie	40
PROGRAMY STUDIÓW II STOPNIA	41
Filozofia i teoria sztuki	42
Analiza dzieła sztuki współczesnej	43
Malarstwo i pracownie dyplomujące	44
Rysunek	45
Techniki uzupełniające warsztat malarski	46
Seminarium magisterskie	47

**PLAN STUDIÓW
dla studiów I stopnia**

wg Rozporządzenia MNiSW z dnia 12.07.2007r.

Kierunek: MALARSTWO
Studia stacjonarne I stopnia
Obowiązuje I III rok

Nazwa przedmiotu	egzamin po semestrze	zaliczenie	godziny zajęć			tygodniowa liczba godzin																				
			suma godzin	wykład	ćwiczenia	1 rok			2 rok			3 rok			4 rok											
						W.	Ćw.	ECTS	W.	Ćw.	ECTS	W.	Ćw.	ECTS	W.	Ćw.	ECTS									
Język obcy		z oc.1,2,3,4	120	0	120	2	1	1	2	1	1	2	2													
Technologia informacyjna		z oc.3,	30	0	30				2	2																
Wychowanie fizyczne		zal.	60	0	60	2	1	1	2	1																
Fakultet 1		zal.	15	15	0				1	1																
Fakultet 2		zal.	15	15	0				1	1																
Fakultet 3		zal.	15	15	0				1	1																
Marketing i wiedza prawna w działalności artystycznej i projektowej		zal.	45	45	0																					
Teoria i historia sztuki	4	z oc.2-3	90	90	0				3	3	3	3	3													
Filozofia	2	z oc.1	60	60	0	2	3	2	3	2	3	3	3													
Estetyka		z oc.4	30	30	0				1	1	1	1	1													
Etyka		zal. 3	30	30	0				1	1	1	1	1													
Historia malarstwa		z oc.1,2,	90	90	0									3	4	3	4									
Działania i struktury wizualne		zal.	90	0	90	3	2	3	2	3	2															
Rzeźba		z oc.1,2	60	0	60	2	3	2	3	2	3															
Podstawy fotografii		z oc.3,	60	0	60							2	2	2	2	2										
Psychofizjologia widzenia		zal.	30	30	0	2	3																			
Podstawy grafiki warsztatowej		z oc.3,4	90	0	90							3	3	3	3	3										
Podstawy grafiki projektowej		z oc.5,6	90	0	90												3	5	3							
Podstawy malarstwa		z oc.1-7	840	0	840	8	5	8	5	8	5	8	6	8	8	8	8	8	10							
Rysunek anatomiczny		z oc.1,2	60	0	60	2	4	2	4	2	4															
Rysunek		z oc.1-6	360	0	360	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	5							
Technologia malarstwa sztalugowego		zal	60	0	60	2	4	2	4	2	4															
Technologie i techniki uzupełniające warsztat malarski		z oc.3-6	180	0	180							3	4	3	4	3	4	3	4							
Pracownia wolnego wyboru		z oc.1-6	300	0	300							4	4	4	4	4	4	4	4							
Pracownia dyplomująca		z oc.7	150	0	150																					
Seminarium licencjackie		z oc.6,7	30	0	30																					
		godziny razem:	3000	420	2580	4	25	30	2	29	31	7	28	32	6	26	31	3	22	30	6	23	30	0	19	30
		A. Przedmioty kształcenia ogólnego																								
		B. Przedmioty podstawowe																								
		C. Przedmioty kierunkowe																								

Praktyka zawodowa realizowana w semestrze 4 - plener malarski 3 tygodniowy

**PLAN STUDIÓW
dla studiów II stopnia**

wg Rozporządzenia MNiSW z dnia 12.07.2007r.

Kierunek: MALARSTWO
Studia dzienne II stopnia

lp	Nazwa przedmiotu	egzamin po semestrze	zaliczenie	godziny zajęć			liczba godzin w tygodniu								
				suma godzin	wykład	ćwiczenia	1 semestr		2 semestr		3 semestr				
							W.	Ćw. ECTS	W.	Ćw. ECTS	W.	Ćw. ECTS			
A.	Filozofia i teoria sztuki	2		30	30	0			2		2				
	Analiza dzieła sztuki współczesnej		z oc. 2	45	45	0			3		2				
B.	Malarstwo		z oc. 1-2-3	450	0	450			10	10	10	10	10	10	
	Rysunek		z oc. 1-2	120	0	120			4	8	4	8			
	Techniki uzupełniające warsztat malarski		z oc. 1-2	60	0	60			2	2	2	2			
	Pracownia wolnego wyboru		z oc. 1-2	90	0	90			6	10					
	Pracownia dyplomująca		z oc. 2-3	360	0	360					12	4	12	10	
	Seminarium magisterskie		zal.	45	0	45					1	2	2	10	
razem godzin:				1200	75	1125	0	22	30	5	29	30	0	24	30
A	Przedmioty kształcenia podstawowego	75													
B	Przedmioty kształcenia kierunkowego	1125													

Kierunek: MALARSTWO
 Studia niestacjonarne II stopnia

l.p	Nazwa przedmiotu	egzamin po semestrze	zaliczenie	godziny zajęć			liczba godzin w tygodniu							
				suma godzin	wykład	ćwiczenia	1 semestr		2 semestr		3 semestr			
							W.	Ćw. ECTS	W.	Ćw. ECTS	W.	Ćw. ECTS		
A.	Filozofia i teoria sztuki	2		18	18	0			2	2				
	Analiza dzieł sztuki współczesnej		z oc. 2	27	27	0			3	2				
B.	Malarstwo		z oc. 1-2-3	270	0	270			10	10		10	10	10
	Rysunek		z oc. 1-2	72	0	72			4	8		4	8	
	Techniki uzupełniające warsztat malarcki		z oc. 1-2	36	0	36			2	2		2	2	
	Pracownia wolnego wyboru		z oc. 1-2	54	0	54			6	10				
	Pracownia dyplomująca		z oc. 2-3	216	0	216						12	4	12
	Seminarium magisterskie		zal.	27	0	27						1	2	2
razem godzin:				720	45	675	0	22	30	5	29	30	0	24

A	Przedmioty kształcenia podstawowego	45
B	Przedmioty kształcenia kierunkowego	675

PROGRAMY STUDIÓW I STOPNIA

Lektoraty językowe: j. angielskiego, j. francuskiego, j. niemieckiego

Kod przedmiotu: 09.1-WA-PMAL-LEKT
Typ przedmiotu: Obowiązkowy, wybieralny

Wymagania wstępne: Znajomość języka na poziomie szkoły średniej: opanowanie w stopniu podstawowym czterech sprawności:
a) rozumienia języka,
b) mówienia-porozumiewania się,
c) czytania-rozumienia i odbierania informacji z tekstu,
d) pisania-tworzenia tekstu pisanego

Język nauczania: angielski, francuski lub niemiecki
Prowadzący: (umowy zlecenia)

Zakres tematyczny przedmiotu:

Tematyka zajęć powinna obejmować życie codzienne studenta i naukę, wypoczynek oraz życie towarzyskie i podróżowanie. W ramach lektoratu student powinien również zapoznać się z elementarnym słownictwem tematycznym związanym ze sztuką.

Efekty kształcenia:

Przygotowanie do spełniania funkcji komunikacyjnych: zdobywania i przekazywania informacji, wyrażania poglądów i pytania o nie, wyrażania uczuć i stanów, załatwiania spraw z innymi ludźmi, nawiązywania rozmowy i kontaktów towarzyskich.

Warunki zaliczenia:

obecność na zajęciach, wypowiedzi ustne, test leksykalno-gramatyczny

Literatura Podstawowa:

skrypt autorski prowadzącego zajęcia

Literatura uzupełniająca:

Książki, czasopisma w języku oryginału.

Technologia informacyjna

Kod przedmiotu: 11.3-WA-PMAL-TINF

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (szkoła średnia). Umiejętność korzystania z: komputera (Internet, komunikatory), mediów i massmediów.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr inż. Maciej Jackowski

Prowadzący: mgr inż. Maciej Jackowski

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Technologia informacyjna a informatyka. TI – podstawowe pojęcia. Rola i miejsce TI w edukacji. Ochrona własności intelektualnej. *Komputer – podstawowe pojęcia.* System; alternatywne systemy operacyjne (bezpieczeństwo systemu). *Komputer i sieć komputerowa.* Urządzenia peryferyjne. Bezpieczeństwo danych w systemie operacyjnym Windows. *Edytory tekstu:* Microsoft Word, OpenOffice Writer. *Internet – korzystanie z zasobów,* komunikacja synchroniczna i asynchroniczna; publikowanie dokumentów HTML (protokół FTP). *Arkusze kalkulacyjne:* Microsoft Excel, OpenOffice Calc. *Bazy danych:* Microsoft Access, OpenOffice Base. *Pliki multimedialne* (wyszukiwanie w Internecie tworzenie i edycja): grafika, dźwięk, film i animacja. Osadzanie multimediiów w strukturze hipertekstowej prezentacji multimedialnej (także strony www). *Prezentacje multimedialne* (np. gry edukacyjne) realizowane w programie Microsoft PowerPoint oraz OpenOffice Impress. *Prezentacje sieciowe.* Przegląd narzędzi do publikowania multimedialnych witryn w sieci Internet (MS Word lub WebSite X5 Smart Edition PL); Witryny CMS.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student poprawnie korzysta z komputera; zna i podstawowe funkcje w systemie operacyjnego; wykonuje operacje na plikach i folderach; dba o bezpieczeństwo systemu operacyjnego, bezpieczeństwo danych; zna podstawy prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej; rozumie zagrożenia związane ze stosowaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych; stosuje: edytory tekstu, arkusze kalkulacyjnych, bazy danych; tworzy multimedialne komponenty prezentacji multimedialnych; realizuje grafiki prezentacyjne (także wykresy i wizualizacje danych liczbowych), nagrywa i edytuje dźwięki i filmy; korzysta z zasobów Internetu (usługi w sieciach informatycznych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji, komunikacja i publikowanie własnych materiałów).

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich kolokwiiów, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Furmanek M., (red.), Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008
Jędrzykowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008
Langer M., Po prostu Excel 2002/XP PL, tł. Kowalczyk M., Helion, Gliwice 2002
Langer M., Po prostu Word 2003 PL, tł. Masłowski K., Helion, Gliwice 2004
Pikoń K., ABC internetu. Wydanie V, Helion, Gliwice 2006
Schwartz S., Po prostu Access 2003 PL, tł. Koronkiewicz P., Helion, Gliwice 2004

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Sokół M., Po prostu OpenOffice.ux.pl 2.0, Helion, Gliwice 2006
Hetman J., Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z przepisami wykonawczymi, Wyd. Biblioteka Analiz, Warszawa 2007
Danowski B., Windows XP. Instalacja i naprawa, Helion, Gliwice 2005
Sokół M., Sokół R., Internet. Jak surfować bezpiecznie, Helion, Gliwice 2005

Fakultet 1 - Ciało w kulturze współczesnej

Kod przedmiotu:	08.0-WA-PMAL-TKT
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy, wybieralny
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski (w razie potrzeby także angielski i niemiecki)
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Lidia Głuchowska
Prowadzący:	dr Lidia Głuchowska

Zakres tematyczny przedmiotu:

Zajęcia dotyczą kwestii ciała w kulturze współczesnej, rozpatrywanego zarówno w kontekście tradycji klasycznej i chrześcijańskiej oraz akademickiej, jak i w obrębie dyskursu dotyczącego Gender. Rozpatrywane są tu choćby zagadnienia dotyczące odmiennych konotacji aktu męskiego i kobiecego, jego stylizacji i ornamentacji, fragmentaryzacji, awangardowej androgynicznej utopii, „nowego człowieka” i związanej z nim kwestii „braku ciała”- jego wizualizacji w formie marionetek i automatów, powrotu jego reprezentacji w ramach *retour à l'ordre*, a potem w opresyjnej formie w sztuce systemów totalitarnych. Istotnym problemem poruszonym w trakcie zajęć są również akcjonizm, performance i instrumentalizacja ciała w reklamie oraz tzw. sztuce krytycznej, w tym sztuce kobiet i sztuce homoseksualnej.

Efekty kształcenia:

Po zakończeniu zajęć student powinien określać różnice między aktem a ciałem (*nude* i *naked/ Akt* i *nackt*), wyjaśnić zagadnienie instrumentalizacji ciała w reklamie i propagandzie politycznej, strategię opresji ciała, funkcje jego fragmentaryzacji etc., a także rozpoznawać i charakteryzować dokonania najważniejszych uwzględnianych na zajęciach twórców klasycznej awangardy, polskiej sztuki krytycznej, performance, akcjonizmu i innych kierunków, w porządku chronologicznym i problemowym.

Warunki zaliczenia:

regularne, aktywne uczestnictwo w zajęciach, referat i koreferat z prezentacją power point, test podsumowujący

Literatura Podstawowa:

- Baumann Zygmunt, Ciało i przemoc w obliczu ponowoczesności. Toruń 1995.
Bordo Susan, Ciało i reprodukcja kobiecości, Warszawa 2000.
Chołuj Bożena (red.), Przestrzenie kobiecości. Miejsca kobiet (Katedra. Gender Studies UW Bd. 2). Warszawa 2001.
Ciesielska Joanna/ Agata Smalcerz (red.), Sztuka kobiet. Bielsko-Biała 2000.
Clark Kenneth, Akt. Studium idealnej formy. Warszawa 1997.
Duncan Carol, Potwierdzenie męskości. Malarstwo awangardowe początków XX wieku. „Magazyn Sztuki“ 5 (1995) 152-167.
Duryś Elżbieta/ Elżbieta Ostrowska (red.), Wizerunki kobiet i mężczyzn w kulturze. Kraków 2005.
Folga-Januszewska Dorota/ Matthias WINZEN (red.), Duchowość i cielesność. Skarby Muzeum Narodowego w Warszawie. Warszawa/ Ostfildern-Ruit 2005..
Franus Ewa, Widzące, Widziane. In: Artium Quaestiones 5 (1992) 101-114.
Hentschel Linda, Pornotropiczne techniki oglądającego. L'origine du monde (1866) Gustave'a Courbety a konflikt penetracyjny perspektywy centralnej. W: Katedra 2 (2001) 93-111.
Jakubowska Agata, „I po co ten feminizm?”. W: Biuletyn Historii Sztuki. 3-4 (1999) 293-303.
Jakubowska Agata, Na marginesach lustra. Ciało kobiece w pracach polskich artystek. Kraków 2004.
Janion Maria, Kobiety i duch inności. Warszawa 1996.
Kowalczyk Izabela, Wątki feministyczne w sztuce polskiej. W: Atrium Quaestiones 8 (1997) 135-150.
Kowalczyk Izabella: Ciało i władza. Polska sztuka krytyczna lat 90', Warszawa 2002.
Kopania Jerzy, Etyczny wymiar cielesności, Kraków 2002.
Nead Lynda, Akt Kobiety. Sztuka, obscena i seksualność. Poznań 1998.
Nochlin Linda, Dlaczego nie było wielkich artystek? In: Ośka 3 (1999) 52-56].
Piotrowski Piotr, Sztuka w czasie końca utopii. W: Biuletyn Historii Sztuki 3-4 (1999) 267-281.
Piotrowski Piotr, Znaczenia modernizmu. W stronę historii sztuki polskiej po 1945 roku. Poznań 1999.
Poprzącka Maria, Galeria. Sztuka patrzenia. Warszawa 2003.
Poprzącka Maria, Między aktem a ciałem. In: Maria POPRZĘCKA (red.): Sztuka dzisiaj. Materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki. Warszawa 2002, 155-175.

Ritz German, Nić w labiryncie pożądanía. Gender i płeć w literaturze polskiej od romantyzmu do postmodernizmu. Warszawa 2002.

Rottenberg Anda, Sztuka w Polsce 1945-2005. Warszawa 2005.

Sosnowska Joanna, Poza kanonem. Sztuka polskich artystek 1890-1939. Warszawa 2003.

Turowski Andrzej, BudowniczoŹwie Źwiata. Z dziejów radykalnego modernizmu w sztuce polskiej. Kraków 2000.

Literatura uzupełniajaca:

Ankum Katharina von (red.), Women in the Metropolis, Gender and Modernity in Weimar Culture. Berkeley 1997.

Barta Ilsebill/ Zita Breu/ Daniela Hammer-Tugendhat (red.), Frauen-Bilder, Männer-Mythen. Kunsthistorische Beiträge. Berlin 1987.

Belting Hans: Menschenbild und Körperbild. Münster 2000.

Berger Renate (red.), Liebe Macht Kunst: Künstlerpaare im 20. Jahrhundert. Köln/ Weimar/ Wien, 2000.

Borzello Frances, Wie Frauen sich sehen. Selbstbildnisse aus fünf Jahrhunderten. München 1998.

Borzello Frances, Ihre eigene Welt. Frauen in der Kunstgeschichte. Hildesheim 2000.

Bowlt John E./ Matthew Drutt, Amazonen der Avantgarde: Alexandra Exter, Natalja Gontscharowa, Ljubow Popowa, Olga Rosanowa, Warwara Stepanowa und Nadeschda Udalzowa, Berlin 1999.

Chadwick, Whitney/ Tirza True Latimer (red.), The Modern Woman Revisited. Paris Between the Wars. New Brunswick/ London 2003.

Chańska Weronika/ Danuta Ulicka, Polskie oblicza feminizmu, Warszawa 2000.

Chicago Judy/ Edward Lucie-Smith, Der andere Blick. Die Frau als Modell und Malerin. München 2000.

Eiblmayr Silvia, Die Frau als Bild. Die weibliche Körper in der Kunst des 20. Jahrhunderts. Berlin 1993.

Eiblmayr Silvia (red.), Die verletzte Diva: Hysterie, Körper, Technik in der Kunst des 20. Jahrhunderts. Köln 2000.

Harris Sutherland Ann/ Linda Nochlin (red.), Women Artist, 1550-1950. New York 1984.

Hoffmann-Curtius Kathrin, Geschlechterspiel im Dadaismus. W: Kunstforum international 128 (1994) 1666-169.

Hoffmann-Curtius Kathrin/ Silke Wenk (red.), Mythen von Autorschaft und Weiblichkeit im 20. Jahrhundert. Marburg 1997.

Hubert Renée Riese, Magnifying Mirrors. Women, Surrealism and Partnership. Lincoln/ London 1994.

Parker Roszika/Griselda Pollock, Old Mistress, Women, Art, an Ideology. London 1981.

Pointon Marcia, Naked authority: The body in western painting, 1830-1908. Cambridge 1990.

Rubin William S. (red.): Primitivismus in der Kunst des zwanzigsten Jahrhunderts. München 1984.

Sommer Achim/ Nils Ohlsen (red.), Der Akt in der Kunst des 20. Jahrhunderts. Emden 2002.

Schade Sigrid: Der Mythos des „Ganzen Körpers“. Das Fragmentarische in der Kunst des 20. Jahrhunderts als Dekonstruktion bürgerlicher Totalitätskonzepte. W: Barta (1987) 239-260.

Schulze Sabine (red.), Nackt! Frauenansichten. Malerabsichten. Aufbruch zur Moderne. Ostfildern/ Ruit 2003.

strony WWW związane z tematem zajęć

Fakultet 2 - Historia ogrodów

Kod przedmiotu:	08.0-WA-PMAL-TKT
Typ przedmiotu:	obowiązkowy, wybieralny
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski (w razie potrzeby także angielski i niemiecki)
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Lidia Głuchowska
Prowadzący:	dr Lidia Głuchowska

Zakres tematyczny przedmiotu:

Na zajęciach prezentowane są najważniejsze zagadnienia dotyczące historii ogrodów, parków i architektury zielonej od starożytności do czasów współczesnych, z uwzględnieniem podstawowych związanych z nimi kwestii z zakresu urbanistyki, symboliki i projektowania. Istotne komponenty kursu to periodyzacja, terminologia i analiza stylistyczna ogrodów regularnych (geometrycznych) i swobodnych w porządku problemowym i topograficznym.

Efekty kształcenia:

Po zakończeniu zajęć student powinien poprawnie rozpoznawać, datować, sytuować oraz charakteryzować poszczególne typy ogrodów oraz interpretować ich symbolikę, posługując się poprawnie wprowadzoną na zajęciach terminologią, np. parkiet ogrodowy, wiszące ogrody, labirynt, entre court et jardin, ogród chiński, japoński, angielski, francuski etc.

Warunki zaliczenia:

regularne, aktywne uczestnictwo w zajęciach, referat i koreferat z prezentacją power point, test podsumowujący

Literatura Podstawowa:

1. Janusz Bogdanowski, Polskie ogrody ozdobne, Warszawa 2000
2. Piotr Cieśla, Zuzanna Śliwa, Zamki, dwory i pałace, b.d.
3. Konrad Kazimierz Czaplński, Perły architektury w Polsce, Katowice 2005
4. Hanna Faryna-Paszkiwicz, Ogrody w dwudziestoleciu międzywojennym. Zmierzch wielkiej tradycji. W: Geometria wyobraźni. Szkice o architekturze dwudziestolecia międzywojennego, Gdańsk 2003, 101-114.
5. Penelope Hobhouse, Historia ogrodów, Warszawa 2005
6. Lucia Impelusso, Labirynty i ogrody, Warszawa 2009.
7. Włodzimierz Piwkowski, Janusz Moniatowicz, Pałac Radziwiłłów w Nieborowie. Ogród w Arkadii, MNW, Warszawa 2002, 2. wyd. 2004 (i broszury MNW na ten temat)
8. Anna Różańska, Teresa Krogulec, Jan Rylke, Ogrody. Historia architektury i sztuki ogrodowej(SGGW), Warszawa 2002
9. Małgorzata Szafrąńska (red.), Ogród. Forma, styl, marzenie. Zamek Królewski w Warszawie (18.12.1998-28.02.1999), Warszawa 1998.
10. Wiszące ogrody. W: John i Elisabeth Romer, tłum. Wiktoria Melech, Warszawa 1995, 144-151.

Literatura uzupełniająca:

1. Aleksander B;hm, Agata Zachariasz. Architektura i sztuka ogrodowa, Warszawa 2000.
2. Gerhard Ciołek, Witold Plapis, Materiały do słownika twórców ogrodów polskich. Warszawa 1968.
3. Gerhard Ciołek, Janusz Bogdanowski, Ogrody polskie
4. Robert de Jong, Zabytki, ogrody, krajobraz kulturalny królestwa Niderlandów, Warszawa 1998.
5. Dymitr Lichaczow, Poezja ogrodów. O semantyce stylów ogrodowo-parkowych. Wrocław 1991.
6. Małgorzata Szafrąńska (red.), Królewskie ogrody w Polsce, Warszawa 2001.
7. Małgorzata Szafrąńska (red.), Ogród renesansowy. Antologia tekstów. Warszawa 1998.
8. Małgorzata Szafrąńska, Ogród zamku królewskiego w Warszawie, Warszawa 1994.
9. Małgorzata Szafrąńska (red.), Ogród: forma, symbol, marzenie. Warszawa 1999.
10. Włodzimierz Piwkowski, Arkadia. Warszawa 1995.
11. Włodzimierz Piwkowski, Zygmunt Świątek, Warszawa. Parki i ogrody. Warszawa 1994.
12. Marek Siewniak, Anna Mitkowska, Tezaurus sztuki ogrodowej, Warszawa 1998.
13. strony WWW związane z tematem zajęć; opracowania monograficzne dotyczące wybranych założeń pałacowo-ogrodowych i parkowych Polsce i na świecie.

Fakultet 3 – Oblicza fotografii

Kod przedmiotu:	08.0-WA-PMAL-TKT
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy, wybieralny
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	ad. I st. Leszek Krutulski
Prowadzący:	ad. I st. Leszek Krutulski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Wybrane zagadnienia z historii fotografii polskiej i światowej. Ukazanie różnorodności prezentacji i postaw fotograficznych

Efekty kształcenia:

Zapoznanie z różnorodnością wypowiedzi fotograficznych. Ad.I st. Leszek Krutulski

Warunki zaliczenia:

Obecność, sprawdzian

Literatura Podstawowa:

1. K. Jurecki – Oblicza fotografii
2. M.A. Potocka – Fotografia
3. S. Sontag – Widok cudzego cierpienia
4. C. Cotton - Fotografia jako sztuka współczesna

Literatura uzupełniająca:

1. <http://www.galeriaff.infocentrum.com/>
2. <http://www.galeriaff.infocentrum.com/>
3. <http://catalog.loc.gov/>
4. B.Stiegler: Obrazy fotografii – album metafor fotograficznych
5. F. Soulages: Estetyka fotografii

Teoria i historia sztuki

Kod przedmiotu:	03.6-WA-PMAL-HSZT
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski (ewentualnie również angielski i niemiecki)
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Lidia Głuchowska
Prowadzący:	dr Lidia Głuchowska

Zakres tematyczny przedmiotu:

Celem zajęć jest przybliżenie studentom najważniejszych zasad periodyzacji historii sztuki i kultury, zwłaszcza polskiej europejskiej od starożytności do czasów współczesnych, w szczególności do 1945 roku, a także pojęć i wiadomości z tej dziedziny.

Wybrany materiał wizualny prezentowany na zajęciach służy ilustracji podstawowych typów ikonograficznych oraz ich redakcji, tła ideowego i cech stylowych poszczególnych epok kulturowych oraz dokonań ich najwybitniejszych przedstawicieli. Stanowi on punkt wyjścia do omówienia wybranych zagadnień z zakresu metodologii historii sztuki oraz porównawczej teorii sztuk wizualnych i literatury oraz muzyki.

Efekty kształcenia:

Po zakończeniu zajęć student powinien poprawnie sytuować charakterystyczne obiekty w obrębie poszczególnych epok stylowych, rozpoznawać i datować dzieła prezentowane na zajęciach, posługiwać się prawidłowo terminologią z zakresu historii i teorii sztuki i kultury. Wykład ma również na celu zapoznanie słuchaczy z podstawowym instrumentarium analityczno-interpretacyjnym stosowanym w odniesieniu do różnych dyscyplin sztuk wizualnych.

Warunki zaliczenia:

regularne uczestnictwo w zajęciach, test podsumowujący po każdym semestrze

Literatura Podstawowa:

1. Władysław Kopaliński, Słownik mitów i tradycji kultury, Warszawa 1987
2. Słownik terminologiczny sztuk pięknych PWN, wyd. V, Warszawa 2005
3. Matilde Battistini, Symbole i alegorie, Warszawa 2005
4. Rosa Giorgi, Aniołowie i demony, Warszawa 2005
5. Sztuka świata, T. 1/14, Arkady
6. Barbara Dąb-Kalinowska, Ziemia, piekło, raj, Warszawa 1993
7. Gianni Guadalupi, Arcydzieła sztuki. Biblia w obrazach Arkady
8. Biblia w malarstwie, Penta, Warszawa 1990
9. Tadeusz Chrzanowski, Polska sztuka sakralna, wyd. Kluszczyński, 2002
10. Dzieje Architektury w Polsce, wyd. Kluszczyński, 2002
11. H. W. Janson, Historia sztuki, Warszawa 1993
12. Jan Białostocki, Sztuka cenniejsza niż złoto, wyd. VII, Warszawa 1993
13. Ernst Gombrich, O sztuce, Warszawa 1997
14. Wendy Beckett, Historia malarstwa, Warszawa 2000
15. Janusz Kęmbłowski, Dzieje sztuki polskiej, Warszawa 1987
16. David Watkin, Historia architektury zachodniej, Warszawa 2001
17. John Pile, Historia wnętrz, Warszawa 2004
18. Andrzej K. Olszewski, Dzieje sztuki polskiej 1890-1980, Warszawa 1988
19. Anda Rottenberg, Sztuka w Polsce 1945-2000 Warszawa 2005
20. Maria Poprzęcka, Galeria. Sztuka patrzenia. Warszawa 2004
21. Tadeusz Dobrowolski, Historia architektury dla wszystkich, wyd III, Wrocław 1990
22. Piotr Kotula, Piotr Krakowski, Malarstwo, rzeźba, architektura, Warszawa 1977 i n.
23. Hugh Honour, John Fleming, Historia Sztuki Świata, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 2006

Literatura uzupełniająca:

1. John i Artur Anuszewski, Fascynujące budowle świata, Katowice 2003
2. Emily Cole, Architektura. Style i detale, Warszawa 2007

3. Margueritte Charageat, Sztuka ogrodów, Warszawa 1978
4. Elżbieta Jastrzębowska, Sztuka wczesnochrześcijańska, Warszawa 1988
5. Wilibald Sauerländer, Rzeźba średniowieczna, Warszawa 1978
6. Johan Huizinga, Jesień średniowiecza, Warszawa 1992
7. Zygmunt Świechowski, Ewa Świechowska, Sztuka polska. Romanizm, Warszawa 2004
8. Helena i Stefan Kozakiewiczowie, Renesans w Polsce, Warszawa 1976
9. Helena Kozakiewiczowa, Renesans i manieryzm w Polsce, Warszawa 1978
10. Michael Levey, Wczesny renesans, Warszawa 1972
11. Peter Murray, Architektura włoskiego renesansu
12. John Shaerman, Manieryzm, Warszawa 1970
13. P. i L. Murray, Sztuka renesansu
14. Barok, Könemann 2000
15. Władysław Tomkiewicz, Piękno wielorakie – sztuka baroku, Warszawa 1971
16. Mariusz Karpowicz, Barok w Polsce, Warszawa 1988
17. Stanisław Lorenz, Andrzej Rottermund, Klasycyzm w Polsce, Warszawa 1984
18. Koniec wieku. Sztuka polskiego modernizmu 1890-1914, Warszawa 1992
19. Joanna Pollakówna, Malarstwo polskie między wojnami, Warszawa 1982
20. Od awangardy do postmodernizmu, red. Grzegorz Dziamski, Warszawa 1996
21. Edward Lucie-Smith, Bildende Kunst im 20. Jahrhundert, Köln 1999
22. Central European Avant-Gardes. Exchange and Transformation 1910-1930, Massachusetts 2002
23. Izabella Kowalczyk, Ciało i władza. Polska sztuka krytyczna lat 90', Warszawa 2002
24. Zygmunt Baumann, Ciało i przemoc w obliczu ponowoczesności. Toruń 1995
25. Duchowość i cielesność. Skarby Muzeum Narodowego w Warszawie, red. Małgorzata Kochanowska-Reiche, Matthias Winzen, Warszawa 2005
26. Hans Richter, Dadaizm: sztuka i antysztuka, tłum. J.S. Buras, Warszawa 1983
27. Zofia Baranowicz, Polska awangarda artystyczna 1918-1939, Warszawa 1979
28. Lakshmi Bhaskaran, Design XXw. Główne nurty i style we współczesnym designie, Warszawa 2006

Czasopisma:

1. "Artium Quaestiones"
2. "Arteon"
3. "Artluk"
4. "Format"
5. „Fotografia”
6. „Ikonotheka”
7. „Pro Libris”
8. „Rita Baum”
9. "Quart"

Historia malarstwa

Kod przedmiotu:	03.6-WA-PWAL-HMAL
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	Ogólna wiedza z zakresu historii sztuki
Język nauczania:	polski (w razie potrzeby także angielski i niemiecki)
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Lidia Głuchowska
Prowadzący:	dr Lidia Głuchowska

Zakres tematyczny przedmiotu:

Zajęcia obejmują przegląd technik malarskich i rysunkowych od czasów prehistorycznych do współczesności, z uwzględnieniem technik tablicowych (sztalugowych), miniaturowych i monumentalnych, spoiw farb i rodzaju podłoży, technik specyficznych dla danej epoki, a także związanej z nimi terminologii. Ponadto kurs uwzględnia prezentację historycznego rozwoju poszczególnych dziedzin tej dyscypliny sztuk wizualnych i przegląd specyficznych dokonań najwybitniejszych twórców poszczególnych epok, szkół i gatunków, a także charakterystykę stylistyczną i prezentację metod analizy wybranych obiektów.

Efekty kształcenia:

Po ukończeniu kursu studenci powinni na podstawie stylistyki umiejętnie datować i charakteryzować typowe obiekty poszczególnych dziedzin malarstwa, rozpoznawać zastosowaną technikę, w tym np. techniki iluzjonistyczne czy rodzaje technik witrażowych bądź mozaikarskich, umieć przedstawić jej rozwój historyczny, wymienić najwybitniejszych stosujących ją twórców i ich dzieła, umieć poprawnie posługiwać się wprowadzoną na zajęciach terminologią, np. alla prima, al secco, en grisaille, quadratura, sfumato etc.

Warunki zaliczenia:

regularne, aktywne uczestnictwo w zajęciach, referat i koreferat z prezentacją power point, test podsumowujący

Literatura Podstawowa:

1. Słownik terminologiczny sztuk pięknych, Warszawa 2005.
2. John Cage, Kolor i kultura. Teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji, Krakow 2008.
3. Antonella Fuga, Techniki i materiały, Warszawa 2008.
4. Ernst Gombrich, O sztuce, Warszawa 1997.
5. David Hockney, Wiedza Tajemna. Sekrety technik malarskich wielkich mistrzów, Kraków 2006.
6. H. W. Janson, Historia sztuki, Warszawa 1993.
7. Ewa Micke-Broniarek, Realizm i naturalizm
8. Koniec wieku. Sztuka polskiego modernizmu, Warszawa 1999
9. Joanna Pollakówna, Malarstwo polskie między wojnami, Warszawa 1982.
10. Maria Poprzęcka, Galeria. Sztuka patrzenia. Warszawa 2004.
11. Hans Richter, Dadaizm: sztuka i antysztuka, tłum. J. S. Buras, Warszawa 1983.
12. Anda Rottenberg. Sztuka w Polsce 1945-2000 Warszawa 2005
13. Maria Rzepińska, Historia koloru, t. I i II
14. Maria Rzepińska, Siedem wieków malarstwa europejskiego
15. Sztuka świata 1-12
16. Wyprawa w 20-lecie, red. Katarzyna Nowakowska-Sito, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

Wendy Beckett, Historia malarstwa, Warszawa 2000.
strony WWW.
monografie poszczególnych malarzy

Filozofia

Kod przedmiotu:	08.1-WA-PMAL-FLFA
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Tomasz Turowski
Prowadzący:	Dr Tomasz Turowski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Przedmiot filozoficznej refleksji. Podstawowe pojęcia filozoficzne. Etymologia, zakres, konstytutywne pytania i ich źródła. Główne dyscypliny, działy i związane z nimi obszary refleksji. Różnorodne koncepcje uprawiania filozofii. Filozofia a nauki szczegółowe. Filozofia jako nauka (wiedza). Poznawcza funkcja filozofii. Filozofia a światopogląd. Problematyka epistemologiczna (gnoseologiczna) w filozofii. Idealizm epistemologiczny a realizm. Pytanie o granice poznania – sceptycyzm i agnostycyzm. Idealizm transcendentálny vs. idealizm immanentny. Problem źródeł poznania – natywizm a empiryzm genetyczny. Aprioryzm a empiryzm. Racjonalizm a irracjonalizm. Problematyka wartości (aksjologia). Podstawowe pojęcia etyki. Estetyka jako dyscyplina filozoficzna – obszar refleksji i główne pojęcia: sztuka, piękno, wzniosłość, smak, przeżycie estetyczne, twórczość, wartość estetyczna, geniusz, ekspresja, treść, forma. Problematyka jedności i wielości sztuki, jej autonomii i swoistości. Przekrój doktryn filozoficznych od presokratyków, poprzez średniowiecze i nowożytność do koncepcji współczesnych. Główne okresy filozofii - periodyzacja. Początki filozofii oraz jej źródła. Filozofia przyrody oraz klasyczna filozofia grecka. Szkoła jońska, szkoła pitagorejska, szkoła eleacka, grecki atomizm. Sofiści i Sokrates. Platon i Arystoteles. Filozofia średniowieczna: jej główni przedstawiciele i podstawowe problemy. Augustyn, Bonawentura, Tomasz z Akwinu, Wilhelm Ockham. Filozofia nowożytna a rozwój nauk matematyczno-przyrodniczych. Francis Bacon, John Locke, David Hume, George Berkeley. Spór pomiędzy empiryzmem a racjonalizmem. Rene Descartes, Blaise Pascal. Oświecenie i początek władzy krytycznego rozumu. Immanuel Kant, G. W. F. Hegel, Karol Marks. Antyświeceniowe prądy przełomu XIX i XX wieku. Artur Schopenhauer, Friedrich Nietzsche, Søren Kierkegaard. Główne nurty myśli współczesnej. Fenomenologia - Edmund Husserl i Max Scheler. Filozofia egzystencji - Martin Heidegger i Jean Paul Sartre. Hermeneutyka - H. G. Gadamer i Paul Ricoeur. Dyskusje wokół postmodernizmu w filozofii i sztuce. Jean-Francois Lyotard, Emmanuel Levinas, Jacques Derrida.

Efekty kształcenia:

Rozpoznanie specyfiki filozofii, jej fundamentalnych koncepcji oraz dyscyplin. Posługiwanie się podstawowymi pojęciami wraz z wiedzą dotyczącą ich historycznego sensu. Nabycie umiejętności rozumiejącej i krytycznej lektury oraz interpretacji tekstu. Zdolność formułowania pytań filozoficznych i sukcesywnego poszukiwania odpowiedzi.

Warunki zaliczenia:

Aktywne uczestniczenie w zajęciach.

Literatura Podstawowa:

- ▶ K. Ajdukiewicz, *Zagadnienia i kierunki filozofii*, Wyd. Antyk, Kęty-Warszawa 2003.
- ▶ C. Wodziński, *Filozofia jako sztuka myślenia*, Warszawa 1999.
- ▶ W. Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t. I-III, Wyd. PWN, Warszawa 2001.
- ▶ S. Swieżawski, *Dzieje europejskiej filozofii klasycznej*, Warszawa-Wrocław 2000.
- ▶ *Filozofia. Podstawowe pytania*, pod red. E. Martensa, H. Schnädelbacha, Warszawa 1995.
- ▶ K. Löwith, *Od Hegla do Nietzschego. Rewolucyjny przełom w myśli XIX wieku*, Warszawa 2001.
- ▶ J. Derrida, *Marginesy filozofii*, Spacja, Warszawa 2002.

Literatura uzupełniająca:

- ▶ G. S. Kirk, J. E. Raven, M. Schofield, *Filozofia przedsokratejska*, Warszawa-Poznań 1999.
- ▶ A. Krokiewicz, *Zarys filozofii greckiej*, Warszawa 1995.
- ▶ W. K. C. Guthrie, *Filozofowie greccy od Talesa do Arystotelesa*, Kraków 1996.
- ▶ E. Gilson, *Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich*, Warszawa 1987.
- ▶ Z. Kuderowicz, *Filozofia nowożytnej Europy*, Warszawa 1989.
- ▶ B. Russell, *Problemy filozofii*, Warszawa 1995.
- ▶ M. Scheler, *Stanowisko człowieka w kosmosie*, [w:] *Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy*, W-wa 1987.
- ▶ T. Nagel, *Co to wszystko znaczy? Bardzo krótkie wprowadzenie do filozofii*, Warszawa 1993.
- ▶ Peter Kunzmann, Franz-Peter Burkard, Franz Wiedmann, *Atlas filozofii*, Warszawa 2003.

Estetyka

Kod przedmiotu:	08.1-WA-PMAL-ESKA
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	Wiedza obejmująca podstawy filozofii oraz historii sztuki.
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Roman Sapeńko
Prowadzący:	Dr hab. Roman Sapeńko

Zakres tematyczny przedmiotu:

Wyodrębnienie przedmiotu estetyki spośród innych dziedzin refleksji o sztuce. Estetyka *explicite* i *implicite*. Krytyczny potencjał estetyki. Kontrowersje metodologiczne - estetyka analityczna, fenomenologiczna, semiologiczna i hermeneutyczna. Ikonologia i ikonografia. Definiowanie sztuki. Typologie i periodyzacje. Granice sztuki. Twórczy potencjał vs. reguły, prawa, normy. Status dzieła sztuki. Podstawowe wartości estetyczne. Kontrowersje wokół pojęcia piękna: klasyczna definicja piękna (*harmonia, symmetria*) i jej relatywizacja; piękno jako jakość, oraz uzasadnienie esencjonalistyczne; nowożytna polaryzacja przestrzeni piękna i wzniosłości. Teorie przeżyć estetycznych. Zagadnienie interpretacji dzieła sztuki. Doktryny artystyczne antyku. *Mimesis* i *katharsis* jako kategorie estetyczne i kryteria artystyczne (Platon/Arystoteles). Zagadnienie relacji: sztuka — prawda, poznawcza wartość sztuki. Wczesnochrześcijańskie i średniowieczne doktryny artystyczne. Średniowieczne ujęcie sztuki i piękna. Poglądy teologów i filozofów dotyczące znaczenia sztuki. Piękno jako własność obiektywna. Doskonałość, zupełność, blask formy, *sacrum*. Klasyfikacja sztuk i problem naśladowania. Biblijny kontekst sporu o ikonoklazm. Sztuka jako *biblia pauperum*. Estetyka *claritas*. Estetyka Ojców Kościoła. Artystyczne doktryny czasów nowożytnych. Poetyki i traktaty renesansowe. Klasycyzm, antropocentryzm, humanizm, forma, *imitatio*. Związek pomiędzy sztuką a nauką. Antropocentryzm a humanizm. Antyczne korzenie renesansu. Niemiecka estetyka oświeceniowa i wczesnoromantyczna: Lessing, Winckelmann, Herder, Goethe, Schlegel. Immanuel Kant i autoteliczność sztuki. Bezinteresowność i subiektywny charakter sądów smaku. Transcendentalna koncepcja piękna i wzniosłości. Autonomiczność i wyjątkowość przedmiotów estetycznych. Estetyka angielska i francuska XVIII wieku. Estetyka G.W. F. Hegla. Estetyczna i antropologiczna perspektywa tragiczności. Żywioł apoliński i dionizyjski - ujęcie sztuki przez Friedricha Nietzsche'go. Społeczne miejsce sztuki, jej rola w obrębie kultury współczesnej (kultura masowa, dystans, dehumanizacja sztuki). Problem kontynuacji, ciągłości (awangarda – awangardy). Dwudziestowieczne estetyki filozoficzne - fenomenologia, psychoanaliza, egzystencjalizm, marksizm i Szkoła Frankfurcka, hermeneutyka.

Efekty kształcenia:

Nabycie znajomości i umiejętności wykorzystania podstawowych kategorii estetycznych oraz wiedzy dotyczącej estetyki zachodniej a także pojęć estetycznych i sztuki. Znajomość szkół oraz koncepcji estetycznych od czasów starożytnych do współczesności. Kompetencja w zakresie interpretacji dzieł sztuki tradycyjnej oraz współczesnej.

Warunki zaliczenia:

Aktywne uczestniczenie w zajęciach.

Literatura Podstawowa:

- ▶ W. Tatarkiewicz, *Historia estetyki*, (T. 1: *Estetyka starożytna*, T. 2: *Estetyka średniowieczna*, T. 3: *Estetyka nowożytna*), Warszawa 1985-1991.
- ▶ W. Tatarkiewicz, *Dzieje sześciu pojęć : sztuka, piękno, forma, twórczość, odtwórczość, przeżycie estetyczne*, Warszawa 1982.
- ▶ K. Wilkoszewska, *Estetyki filozoficzne XX w.*, Kraków 2000.
- ▶ M. Gołaszewska, *Estetyka i antyestetyka*, Warszawa 1984.
- ▶ S. Morawski, *Na zakręcie: od sztuki do posztuki*, Kraków 1985.
- ▶ H. Read, *Sens sztuki*, Warszawa 1982.

Literatura uzupełniająca:

- ▶ W. Welsch, *Estetyka poza estetyką. O nową postać estetyki*, Kraków 2005.
- ▶ I. Lorenc, *Logos i mit estetyczności*, Warszawa 1993.
- ▶ M. Bachtin, *Estetyka twórczości słownej, Estetyka twórczości słownej*, Warszawa 1986.
- ▶ J. Margolis, *Czym, w gruncie rzeczy, jest dzieło sztuki?*, Kraków 2004.
- ▶ A. Berleant, *Prze-myśleć estetykę*, Kraków 2007.

Etyka

Kod przedmiotu:	08.1-WA-PMAL-ETKA
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	Brak
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Tomasz Turowski
Prowadzący:	Tomasz Turowski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Kurs obejmuje podstawową wiedzę z dziedziny teorii moralności oraz historii etyki. Wykłady traktują historię etyki jako historię podstawowych problemów myśli Zachodu od Sokratesa po bioetykę. Etyka rozumiana jest tu nie tylko jako ogół przyjętych norm i dyrektyw w danej zbiorowości społecznej, czy w określonej epoce historycznej, ale przede wszystkim jako praktyczna nauka o moralności interesująca się ludzkim postępowaniem, jego charakterystyką z punktu widzenia dobra i zła. Rozważamy problemy wartości, ocen oraz norm. Rozpatrujemy też kwestię związków między stanowiskami etycznymi z określonymi koncepcjami ontologicznymi i religijnymi.

Efekty kształcenia:

Celem kursu jest wyrobienie wrażliwości moralnej u słuchaczy wraz z przyswojeniem głównych terminów etycznych, czyli oprócz zapoznania studentów z historią moralności, duży nacisk kładę na umiejętność praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy do podstawowych problemów współczesnego świata.

Warunki zaliczenia:

Test

Literatura Podstawowa:

1. Singer, P. (red.), Przewodnik po etyce (Warszawa: Książka i Wiedza, 2002)
2. Singer, P., Etyka praktyczna (Warszawa: Książka i Wiedza, 2003)
3. Vardy, P., Grosch, P., Etyka (Poznań: Zysk i S-ka, 1995)

Literatura uzupełniająca:

1. MacIntyre, A., Krótka historia etyki (Warszawa: PWN, 2000)
2. Hołówka, J., Etyka w działaniu (Warszawa: Prószyński i S-ka, 2001)

Marketing i wiedza prawna w działalności artystycznej i projektowej

Kod przedmiotu:	04.7-WA-PMAL-MKRG
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Wojciech Kozłowski
Prowadzący:	mgr Wojciech Kozłowski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Celem zajęć jest przekazanie studentowi wiedzy z zakresu funkcjonowania świata i rynku sztuki. Należy przy tym wziąć pod uwagę duże różnice pomiędzy funkcjonowaniem tego obszaru w Polsce i w rozwiniętych krajach Europy Zachodniej i USA. Dla uzyskania klarowności sytuacji w sferze estetyki, studenci zapoznają się z instytucjonalną teorią sztuki Georga Dickie i pojęciem „świata sztuki” Arthura Danto, które stanowią możliwe teoretyczne bazy w rozpatrywaniu dzieła sztuki jako podmiotu działania marketingowego. Studenci poznają także podstawowe pojęcia z zakresu marketingu w kulturze oraz organizacji działalności kulturalnej w Polsce i na świecie. Zajęcia zapoznają również studentów z formą i działaniem prawa autorskiego w Polsce.

W trakcie zajęć poznają również działalność najwybitniejszych jednostek (artystów, kuratorów, krytyków, właścicieli galerii, dyrektorów muzeów) oraz instytucji (galerii, muzeów, dużych wystaw, targów sztuki), tworzących świat sztuki.

Efekty kształcenia:

Student powinien znać pojęcia i fakty z obszaru "świata sztuki", zdawać sobie sprawę z jego struktury, znać podstawowe akty prawne dotyczące prowadzenia działalności kulturalnej i podstawy prawa autorskiego.

Warunki zaliczenia:

Zaliczenie z ćwiczeń i lektur.

Literatura Podstawowa:

Maria Gołaszewska – Estetyka współczesności, Kraków 2001
Janusz Bogucki - „Sztuka Polski Ludowej”, Warszawa 1983
Adrian Sargeant – Marketing w instytucjach non-profit, Kraków 2004
Arthur C. Danto – Świat sztuki, Kraków 2006
Michał Iwaszkiewicz – Marketing a rynek sztuki współczesnej, Poznań 1998
Anda Rottenberg – Sztuka w Polsce 1945-2005, Warszawa 2005
Maria Korzeniowska-Marciniak – Międzynarodowy rynek dzieł sztuki, Kraków 2001
www.artfacts.net
www.obieg.pl

Literatura uzupełniająca:

Adam Lindemann – Collecting Contemporary, Koeln, 2006
Carol Michels – How to survive & prosper as an artist, New York 2001
Tad Crawford – Legal Guide for the Visual Artist, New York 2001
Gerald Matt – Muzeum jako przedsiębiorstwo, Warszawa 2006

Podstawy Malarstwa

Nazwa przedmiotu:	I. Pracownia malarstwa
Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-PMAL
Typ przedmiotu:	kierunkowy
Wymagania wstępne:	Podstawy malarstwa, wstęp do twórczości indywidualnej
Język nauczania:	polski, francuski, angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. Andrzej Klimczak-Dobrzaniecki, ad. Norman Smużniak (kierownik pracowni)
Prowadzący:	ad. Norman Smużniak
Zakres tematyczny przedmiotu:	

Ćwiczenia mają na celu naukę podstaw malarstwa, tzn.: naukę poprawnej kompozycji, rozumienia poprzez kolor przestrzeni i materii malarskiej, naukę operowania barwami i rozumienia relacji zachodzących w procesie powstawania obrazu, uwrażliwienia na piękno i umiejętności indywidualnego przekształcania rzeczywistości poprzez obraz malarski.

Ćwiczenia z malarstwa są zajęciami praktycznymi, obejmującymi na pierwszych latach naukę opartą ściśle na szeroko pojętym studium z natury, rozumianej jako: studium martwej natury, portretu, aktu, studium pejzażu, architektury, oraz naukę podstawowych zasad i pojęć z zakresu dziedziny malarstwa. Na roku I i II zajęcia prowadzone są w grupach, natomiast na latach starszych praca, ze względu na indywidualizację i specjalizację formalną poszczególnych studentów, prowadzone są indywidualnie. Ponadto przeprowadzane są comiesięczne robocze przeglądy prac studentów, będące również formą nauki poprzez wzajemną dyskusję o rezultatach pracy i wymiany dotychczasowych doświadczeń pomiędzy studentami różnych lat.

Efekty kształcenia:

Umiejętność konstruowania obrazu malarskiego, poprawnego budowania kompozycji, nauka podstaw języka malarskiego, tworzenia przestrzeni kolorem, formą, strukturą, różnymi dostępnymi środkami wyrazu. Umiejętności uzyskane na tym etapie kształcenia pozwolą na pełne rozwinięcie własnej indywidualności twórczej w wybranych dziedzinach artystycznych. Świadomość i umiejętność podstaw malarstwa jest bazą do wielu projektów artystycznych dotyczących szerokiego spektrum życia społecznego.

Warunki zaliczenia:

Obecność na zajęciach, uczestnictwo w obowiązkowych przeglądach wewnętrznych i zaliczeniowym, praca własna, indywidualny postęp w nauce, realizacja minimów określonych w programie nauczania pracowni, konsultacje

Literatura Podstawowa:

- Umberto Eco – „Sztuka i piękno w średniowieczu”, wyd. Znak ,Kraków, 1994
- Maria Rzepińska – „Historia koloru” ,Arkady , W-wa, 1989 ,t. 1i2
- Andrzej Osęka – „Mitologie artysty” ,PIW ,W-wa ,1978
- Klaus Honef – „Contemporary art.”, Taschen , Kolonia ,1992
- Karol Estreicher – „Historia sztuki w zarysie”, PWN ,W-wa – Kraków,1984
- Jan Białostocki – „Symbole i obrazy” PWN , W-wa,1982
- James George Frazer – „Złota gałąź” , PIW , W-wa , 1978

Literatura uzupełniająca:

Podczas ćwiczeń wykorzystywane są materiały dotyczące przede wszystkim sztuki współczesnej, w szczególności kwartalniki i miesięczniki, takie jak np.: „Kunstforum”, „Art in America”, „Artforum”, „Exit” itd. Wykorzystywane są również albumowe wydawnictwa o poszczególnych artystach oraz wydawnictwa dotyczące określonych okresów malarstwa .

Nazwa przedmiotu:	II. Pracownia malarstwa
Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-PMAL
Typ przedmiotu:	kierunkowy
Wymagania wstępne:	podstawowe umiejętności manualne w zakresie warsztatu malar- skiego
Język nauczania:	polski, angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Jarosław Łukasik
Prowadzący:	Dr Jarosław Łukasik

Zakres tematyczny przedmiotu:

Zakres zadań oscyluje wokół kilku podstawowych problemów i zagadnień dotyczących klasyfikacji poszczególnych etapów kreowania obrazu. Studenci mają odnieść się do podstawowych i klasycznych wartości budowania dzieła malar-
skiego takich jak komponowanie obrazu otwartego i zamkniętego. Kompozycji dynamicznej i jej opozycji -
struktury statycznej biorąc pod uwagę relacje przestrzenne i wyraz symboliczny.

Efekty kształcenia:

Opanowanie technik kreowania obrazu zaczynając od przygotowania gruntów pod odpowiednią technikę malowania: olej, akryl, akwarela. Uwrażliwienie i sprawność w temacie zagadnień perspektywy i relacji przestrzennych. Swoboda w zastosowaniu różnych środków wyrazu artystycznego z uwzględnieniem indywidualnego eksperymentu artystycznego Refleksja intelektualna na temat powstającego dzieła stosowanie kryteriów, których używa się do wartościowa-
nia każdego dzieła sztuki

Warunki zaliczenia:

Warunkiem zaliczenia jest udział w zajęciach prowadzonych w pracowni oraz pełna odpowiedź artystyczna na stawia-
ne pytania w formie ćwiczeń malarskich. Udział w przeglądach , które umożliwiają wgląd w proces twórczy młodego
adepta sztuki. Mile widziana jest aktywność poza pracownią :prace domowe, udział w konkursach i wystawach.

Literatura Podstawowa:

Techniki wielkich mistrzów, Wydawnictwo Arkady, Warszawa, 2004
New perspectives in painting, Barry Schwabsky, Phaidon, 2002
New perspectives in drawing, Emma Dexter, Phaidon, 2004
Upset, R.Klanten, H. Helling, S.Ehmann, P.Alonso, Die Gestalten Verlag

Literatura uzupełniająca:

Max Doerner, Materiały malarskie, spoiwa organiczne, Arkady, Warszawa, 1975
Flash Art, WWW.flashartonline.com
Parkett, WWW.parkettart.com
Obieg, WWW.obieg.pl
Artforum, WWW.artforum.com

Nazwa przedmiotu:	III. Pracownia malarstwa
Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-PMAL
Typ przedmiotu:	kierunkowy
Wymagania wstępne:	znajomość podstawowych zagadnień kompozycji i kształtowania formy na płaszczyźnie
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. Stanisław R. Kortyka
Prowadzący:	Prof. Stanisław R. Kortyka, mgr Jarosław Jeschke

Zakres tematyczny przedmiotu:

1. Studium z natury : układy przedmiotów (martwa natura), postać, portret traktowane jako podstawowe ćwiczenia do rozwiązywania problemu konstrukcji obrazu i jego barwnej struktury. 2. Studium z natury jako punkt wyjścia do własnej malarzkiej interpretacji, artystycznej kreacji i plastycznego eksperymentu. 3. Realizacja zadań problemowych określanych dla poszczególnych lat i kierunków studiów. Dostępność stosowania technik malarskich.

Efekty kształcenia:

Poznanie kreatywnych możliwości „języka malarstwa”; rozwijanie świadomości plastycznej przy zachowaniu indywidualności studenta i swobody w wyborze środków artystycznej wypowiedzi,; zdobycie niezbędnego zasobu doświadczeń przed podjęciem samodzielnej pracy twórczej Realizacja programu zmierza do opanowania współczesnego warsztatu malarskiego, a także samookreślenia postawy artystycznej studenta w kontekście tradycji i nowych tendencji w sztuce.

Warunki zaliczenia:

Systematyczny udział w konsultacjach i przeglądach prac. Zrealizowanie określonej ilości zadań semestralnych na odpowiednim poziomie technicznym i artystycznym uzupełnionych szkicami, notatkami lub inną formą zapisu koncepcyjnego.

Literatura Podstawowa:

Rudolf Arnheim, Sztuka i percepcja wzrokowa (Wydawnictwa .Artystyczne i Filmowe 1978)
 Maria Rzepińska, Historia koloru (Wyd. Literackie Kraków 1973)
 Bohuslav Slansky, Technika malarstwa (Arkady 1960)
 Max Doerner, Materiały malarskie i ich zastosowanie (Wydawnictwo Arkady,1975)
 Władysław Ślesicki, Techniki malarskie, spoiwa organiczne (Wydawnictwo Arkady,1984)

Literatura uzupełniająca:

Herbert Read , Sens sztuki (PIW 1965), O pochodzeniu formy w sztuce.
 Wasyl Kandyński, O duchowości w sztuce (Państwowa Galeria Sztuki, Łódź 1996)
 Wasyl Kandyński, Punkt , linia na płaszczyźnie (PIW 1986)
 Leonardo da Vinci, Traktat o malarstwie (Ossolineum 1984)\
 Władysław Tatarkiewicz, Dzieje sześciu pojęć (PWN 1975)

Nazwa przedmiotu:	IV. Pracownia malarstwa
Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-PMAL
Typ przedmiotu:	kierunkowy
Wymagania wstępne:	znajomość podstawowych zagadnień kompozycji i kształtowania formy na płaszczyźnie
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Jacek Dłużewski
Prowadzący:	dr hab. Jacek Dłużewski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Rola barwy w budowaniu obrazu malarskiego. Zdobywanie wiedzy wizualnej (świadomości plastycznej) przy jednoczesnym jej zastosowaniu (warsztat malarski) – studiowanie natury oraz abstrahowanie od niej. Stopniowanie problemów malarskich na drodze od natury do idei.

Studiowanie elementarnych zagadnień na podstawie obserwacji natury. Praca z wykorzystaniem martwej natury, przestrzeni wnętrza, modelu, i.t.p.

Opanowanie spraw związanych z kompozycją, światłem obrazu, gamą barwną, materią i strukturą, uwzględnianie proporcji elementów i ich kształtów, relacji barwnych a także ich zależności przestrzennych.

Zadania międzyzajęciowe na zadany temat

Ćwiczenia w pracowni: studium wobec martwej natury, wobec modelu. Ćwiczenia w plenerze: pejzaż, zagadnienie przestrzeni. Ćwiczenia domowe: portret, postać, grupa.

Dodatkowe zadania międzyzajęciowe na zadany temat.

Realizacja: prowadzenie szkicownika, studia malarskie na większych płaszczyznach (blejtramy, kartony, i.t.p.), obiekty, instalacje; stosowanie różnych technik malarskich, poznawanie uwarunkowań warsztatowych.

Efekty kształcenia:

Rozwój indywidualnej kreatywności i świadomości artystycznej oraz wypracowanie zdolności do refleksji twórczej poprzez krytyczną analizę własnych doświadczeń. Umiejętność obrazowania metodami malarskimi przy wykorzystaniu różnych technik. Zdolność tworzenia cyklu prac dotyczących wybranego zagadnienia, tematu. Osiągnięcie predyspozycji twórczych dla przyszłych artystów plastyków oraz projektantów poprzez kształtowanie wrażliwości na formę i kolor.

Warunki zaliczenia:

Uczestniczenie w zajęciach i przeglądach roboczych. Realizacja zadań. Zaliczenie z oceną.

Literatura Podstawowa:

Rudolf Arnheim - *Sztuka i percepcja wzrokowa, psychologia twórczego oka*, WAiF, Warszawa 1978

E. H. Gombrich, *O sztuce*, Rebis, Poznań 2008

Eugène Fromentin, *Mistrzowie dawni*, Zakład im. Ossolińskich – Wydawnictwo, Wrocław 1956

Paul Cézanne, *Listy*, PIW, Warszawa 1968

John Gage, *Kolor i Kultura, teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji*, Universitas, Kraków 2008

Johann Wolfgang Goethe, *Teksty różne: Nauka o barwach*, w: J. W. Goethe, *Wybór pism estetycznych*, Warszawa 1981

R. Gregory - *Oko i mózg-psychologia widzenia*, PWN, Warszawa 1971

Władysław Strzemiński, *Wybór pism estetycznych*, Universitas, Kraków 2006

Władysław Strzemiński, *Teoria widzenia*, WL, Kraków 1957

Leszek Brogowski, *Powidoki i po..., Unizm i Teoria widzenia Władysława Strzemińskiego*, słowo/obraz/ terytoria, Gdańsk 2001

Wasył Kandyński, *Punkt, linia a płaszczyzna*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1986

Wasył Kandyński, *O duchowości w sztuce*, Państwowa Galeria Sztuki w Łodzi, 1996

Kazimierz Malewicz, *Świat bezprzedmiotowy*, słowo/obraz/terytoria, Gdańsk 2006

Stanisław Ignacy Witkiewicz, *O Czystej Formie i inne pisma o sztuce*, PIW, Warszawa 2003

Leon Chwistek, *Wielość rzeczywistości w sztuce*, Czytelnik, Warszawa 1960

Jerzy Ludwiński, *Epoka Błękitu*, Otwarta Pracownia, Kraków 2003

Literatura uzupełniająca:

Andrzej Turowski, *Malewicz w Warszawie, rekonstrukcje i symulacje*, Universitas, Kraków 2003

Andrzej Turowski, *Wielka Utopia Awangardy, artystyczne i społeczne utopie w sztuce rosyjskiej 1910-1930*, PWN, Warszawa 1990

Piotr Demianowicz Uspienski, *Czwarty wymiar*, słowo/obraz/terytoria, Gdańsk 2001

Jerzy Zagrodzki, *Katarzyna Kobro i kompozycja przestrzeni*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984

Hajo Düchting, *Wassily Kandinsky 1866-1944, Rewolucja w malarstwie*, Taschen, Wydawnictwo Historia i Sztuka, Poznań

S. Partsch, *Paul Klee 1879-1940*, Taschen, Köln, 1991

Hannah Weitemeier, *Yves Klein 1928-1962, International Klein Blue*, Taschen, Köln 1995

German Karginow, *Rodczenko*, WAiF, Warszawa 1981

Josef Albers, *Formulation: Articulation*, Thames & Hudson, London 2006

Jerzy Zagrodzki, *Władysław Strzemiński in memoriam*, P.P. Sztuka Polska, Oddział w Łodzi, 1988

Rysunek

Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-RYS
Typ przedmiotu:	Kierunkowy
Wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu historii sztuki
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jarosław Łukasik ad. N. Smużniak; dr hab. J. Dłużewski, prof. S. Kortyka
Prowadzący:	dr Jarosław Łukasik ad. N. Smużniak; dr hab. J. Dłużewski, prof. S. Kortyka

Zakres tematyczny przedmiotu:

W oparciu o obserwację i analizę martwej natury, postaci ludzkiej czy pejzażu, transponowanie zjawisk przestrzennych na płaszczyznę ze szczególnym naciskiem na relacje formalno-semantyczne światłocienia, faktury i formy. Zapoznanie studenta z technikami rysunkowymi. Eksploracja możliwie szerokiego spektrum ekspresji rysunkowej, uwzględniającej indywidualność twórczą studenta. Rozwijanie umiejętności warsztatowych w zakresie rysunku, traktowanego jako istotne narzędzie kreatywnego myślenia współczesnego artysty.

Efekty kształcenia:

Komponowanie wypowiedzi artystycznej na płaszczyźnie zgodne z wymogami percepcyjnymi ludzkiego umysłu. Umiejętność wyrażania idei, myśli i uczuć przy pomocy narzędzi rysunkowych.

Warunki zaliczenia:

Realizacja tematów i ćwiczeń w pracowni. Obecność na przeglądach. Przedstawienie zadowolającego pod względem jakości i poziomu, zestawu prac wykonanych w określonym czasie.

Literatura Podstawowa:

Historia portretu, praca zbiorowa, Warszawa 2001;
Martwa natura, Ch. Sterling, Warszawa 1998;
Traktat o malarstwie, L. da Vinci, tłum. M. Rzepińska, Gdańsk 2006;
Psychofizjologia widzenia, A. Mączyńska-Frydryszek (red), ASP, Poznań 2001;
Perspektywa malarska, K. Bartel, Warszawa 1958;

Literatura uzupełniająca:

Wiedza tajemna, D. Hockney, tłum. J. Holzman, Kraków, 2006;
Prawda i metoda, H.G. Gadamer, tłum. B. Baran, Kraków 1993 r.
Techniki malarskie... t. 1 i 2, W. Ślesiński, Warszawa 1983 r.

Technologia malarstwa sztalugowego

Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-RYS
Typ przedmiotu:	Kierunkowy
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jarosław Łukasik
Prowadzący:	dr Jarosław Łukasik

Zakres tematyczny przedmiotu:

Wprowadzenie w zakres wiedzy i umiejętności praktycznych podstaw malarstwa. Zapoznanie studentów z materiałami i substancjami używanymi w różnych technikach malarskich. Nauka prawidłowego wykonania podobrazia dla obrazu olejnego i technik pokrewnych. Prezentacja dawnych i współczesnych metod warsztatowych malarstwa. Metody wykańczania dzieła i jego zabezpieczania. Omówienie technik pokrewnych malarstwu, polichromii i pozłotnictwa.

Efekty kształcenia:

Umiejętność prawidłowego przygotowania podobrazia. Oparty na wiedzy dobór materiałów w ramach wybranej techniki wykonawczej. Stosowania właściwych metod pracy nad dziełem malarskim i jego prawidłowego wykończenia.

Warunki zaliczenia:

Uczestniczenie w wykładach i prezentacjach. Samodzielne wykonanie zadań pod nadzorem prowadzącego zajęcia

Literatura Podstawowa:

Techniki malarskie... t. 1 i 2, W. Ślesieński, Warszawa 1983 r.
Wiedza tajemna, D. Hockney, tłum. J. Holzman, Kraków, 2006;
Tworzywa sztuczne w plastyce, J. Bruzda, K. Dziedzic, wyd. Arkady, Warszawa 1973;

Technologie i techniki uzupełniające warsztat malarski

Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-RYS
Typ przedmiotu:	Kierunkowy
Wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu historii sztuki
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jarosław Łukasik
Prowadzący:	dr Jarosław Łukasik

Zakres tematyczny przedmiotu:

Omówienie dawnych i współczesnych metod wykonywania obrazów, technik i nowych technologii malarstwa sztalugowego. Zaznajomienie z materiałami oraz sposobami wykorzystania innych dziedzin sztuki i rzemiosła w malarstwie sztalugowym.

Efekty kształcenia:

Komponowanie wypowiedzi artystycznej na płaszczyźnie z wykorzystaniem wszelkich środków artystycznych i technologicznych. Umiejętność prawidłowego wykonania obrazu w tradycyjnej formie obrazu olejnego oraz z wykorzystaniem technik mieszanych.

Warunki zaliczenia:

Realizacja tematów i ćwiczeń w pracowni. Obecność na przeglądach. Przedstawienie zadowolającego pod względem jakości i poziomu, zestawu prac wykonanych w określonym czasie.

Literatura Podstawowa:

Historia portretu, praca zbiorowa, Warszawa 2001;
Martwa natura, Ch. Sterling, Warszawa 1998;
Traktat o malarstwie, L. da Vinci, tłum. M. Rzepińska, Gdańsk 2006;
Psychofizjologia widzenia, A. Mączyńska-Frydryszek (red), ASP, Poznań 2001;
Perspektywa malarska, K. Bartel, Warszawa 1958;
Tworzywa sztuczne w plastyce, J. Bruzda, K. Dziedzic, wyd. Arkady, Warszawa 1973;
Techniki wielkich mistrzów malarstwa, praca zbiorowa, wyd. Arkady, Warszawa 1999 r.
Katalogi malarstwa współczesnego.
O sztuce nowej i najnowszej, A. Włodarczyk-Kulak, M. Kulak, wyd. PWN Warszawa 2010r.

Literatura uzupełniająca:

Wiedza tajemna, D. Hockney, tłum. J. Holzman, Kraków, 2006;
Prawda i metoda, H.G. Gadamer, tłum. B. Baran, Kraków 1993 r.
Techniki malarskie... t. 1 i 2, W. Ślesiński, Warszawa 1983 r.

Rysunek anatomiczny

Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-RYS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. Piotr Szurek
Prowadzący:	Prof. Piotr Szurek

Zakres tematyczny przedmiotu:

Program pracy przewiduje wyłącznie ćwiczenia rysunkowe z natury (studium aktu). Zajęcia mają na celu zaznajomienie studentów z budową ludzkiego ciała, szczegółami anatomicznymi, przejściami i relacjami pomiędzy poszczególnymi partiami ciała. Ogromne znaczenie ma studiowanie proporcji a także wycucie konstrukcji postaci. Ważna jest tu wnikliwa obserwacja i bezpośrednie spostrzeganie, gdyż studenci spotykają się z perspektywicznymi zniekształceniami, skrótami. Przeprowadzane ćwiczenia zapoznawcze będą z ogólną budową człowieka, jak i z poszczególnymi częściami ciała osobno (np. tors, kończyny górne i dolne, głowa). Dynamizowanie pozy, studiowanie człowieka w ruchu, przedstawianie napiętych i rozluźnionych mięśni prowadzić będzie do pełniejszego poznania ciała, jego dynamiki.

Tematy realizowane podczas zajęć:

- podstawowe informacje o układzie kostnym i mięśniowym człowieka
- rysowanie szkieletu człowieka
- szkielet w perspektywie
- studium proporcji człowieka
- kontrapost
- dokładne studium ludzkiego ciała:
- studium tułowia, tułów w ruchu
- kończyny górne, ramiona, bark, anatomia dłoni
- kończyny dolne, biodro udo, podudzie, budowa stopy
- głowa człowieka, oczy, nos, usta, uszy
- różnice w budowie ciała kobiety i mężczyzny
- ciało w przestrzeni, perspektywa postaci (skrót)
- postać w ruchu

Efekty kształcenia:

Zajęcia zaznajamiają studentów z anatomią człowieka, uczą ukazywać ją za pomocą rysunku. Wzbogacają studenta o nowe doświadczenia, mogą być źródłem inspiracji i wstępem do samodzielnej pracy twórczej, której tematem jest człowiek.

Warunki zaliczenia:

Na ogólną ocenę studenta składają się: aktywność w pracowni, zaangażowanie i współpraca z prowadzącymi, samodzielność, kreatywność, ocena artystycznego i merytorycznego rezultatu prac. Istotne jest zrealizowanie ustalonej ilości rysunków.

Literatura Podstawowa:

Sarah Simblet, Anatomia dla artystów. Arkady, Warszawa, 2003

Josef Zrzawy, Anatomia człowieka dla plastyków, PZWL, Warszawa, 1963

Jeno Barscsay, Anatomia dla artysty, Wydawnictwo Ossolińskich, Wrocław, 1988

Literatura uzupełniająca:

R.D. Sinelnikow, Atlas of human anatomy, tom I-III, Mir Publishers, Moscow, 1989

Rzeźba

Kod przedmiotu:	obowiązkowy
Typ przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-RZBA
Wymagania wstępne:	Podstawowa wiedza z zakresu historii sztuki, elementarna orientacja w zagadnieniach dotyczących formy w przestrzeni, zdolności manualne
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	kw. II. Prof. U.Z. Hanna M. Ograbisz-Krawiec
Prowadzący:	

Zakres tematyczny przedmiotu:

Student zdobywa wiedzę w zakresie:

- kształtowania przestrzeni,
- relacji pomiędzy przestrzenia a formą,
- związków pomiędzy materią a formą,
- zależności zawartych w obiekcie i jego funkcji,

formowania obiektu za pomocą rzeźbiarskich środków wyrazu takich jak proporcje, faktura, kolor , symbol itp.

Efekty kształcenia:

Podstawowe umiejętności w zakresie świadomego kształtowania i projektowania form w przestrzeni. Rozwój własnej osobowości twórczej, pozwalający w oryginalny sposób kształtować otoczenie.

Warunki zaliczenia:

Ocena jednostkowa na którą składają się: wywiązanie się z zadań, zaangażowanie, postępy w sferze świadomości plastycznej i rozwoju twórczego.

Literatura Podstawowa:

Jan Knothe „Sztuka budowania”
Jan Knothe „Z zabiej perspektywy”

Literatura uzupełniająca:

Yi-Fu Tuan „Przestrzeń i miejsce.”

Podstawy fotografii

Kod przedmiotu:	03.4-WA-PMAL-FOTO
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	03.4-GRKA-FOTO
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Ad.I st. Leszek Krutulski
Prowadzący:	Ad.I st. Leszek Krutulski

Zakres tematyczny przedmiotu:

I semestr: Zapoznanie studentów z podstawami procesu fotochemicznego /technika negatywowa i pozytywowa/ i przygotowanie do samodzielnego wykonywania powiększeń czarno-białych i monochromatycznych. Zapoznanie studentów z podstawami procesu cyfrowego tworzenia fotografii. Kompozycja fotograficzna

II semestr: Przedstawienie technik pozwalających przekształcać zarejestrowany obraz /grafizacja, duży kontrast, barwienie /. Przedstawienie podstawowych zagadnień z historii fotografii Polskiej i światowej. Opracowywanie dużych fotografii i wydruków

Efekty kształcenia:

1. Podstawy wiedzy o fotografii czarno białej i kolorowej wykonywanych metodą tradycyjną i cyfrową
2. Umiejętność samodzielnego wykonywania odbitek w technice bromosrebrowej
3. Umiejętność samodzielnego wykonywania odbitek wielkoformatowych
4. Ogólna wiedza o historii fotografii polskiej i światowej

Warunki zaliczenia:

I semestr: udział w zajęciach, przygotowanie 9 prac praktycznych w ciągu semestru w tym czterech wykonanych metodą cyfrową, sprawdzian z całego zakresu materiału

II semestr: udział w zajęciach, przygotowanie 6 prac w technice analogowej i cyfrowej w tym co najmniej dwie wielkoformatowe / powyżej 40x50/, sprawdzian

Literatura Podstawowa:

6. <http://www.szerokikadr.pl/>
7. S. Sontag: O fotografii
8. W. Dederko : Warsztat techniczny artysty fotografa
9. T. Klimecki: Technika powiększania w fotografii
10. G. Teicher: Fototechnika
11. praca zbiorowa: Wszystko o fotografii

Literatura uzupełniająca:

1. <http://www.masters-of-photography.com/>
2. I. Płażewski: Spojrzenie w przeszłość polskiej fotografii
3. J. Kurowicki: Fotografia jako zjawisko estetyczne
4. A. Sobota: Szlachetność techniki
5. U.Czartoryska: Plastyczne przygody fotografii
6. Z. Tomaszczuk: Świadomość kadru. Szkice z estetyki fotografii
12. <http://www.galeriaff.infocentrum.com/>
13. <http://catalog.loc.gov/>

Psychofizjologia widzenia

Kod przedmiotu: 14.4-WA-PMAL-PSWI

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Jarosław Dzieścielewski

Prowadzący: dr hab. Jarosław Dzieścielewski

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Podstawy percepcji i aktywności wizualnej człowieka, nauka o świetle, barwie i ich systemach, kształtowanie przestrzeni z elementami semantyki wizualnej.

Wybrane zagadnienia z zakresu wizualizacji w kulturze współczesnej (np. land art, fotografia, film, miksowanie obrazu, obraz jako ogniwo pośrednie w układzie człowiek - komputer: grafika komputerowa, animacja, przetwarzanie i rozpoznawanie obrazów).

Efekty kształcenia:

Przygotowanie do praktycznego wykorzystania wiedzy w zakresie percepcji i aktywności wizualnej człowieka, nauki o świetle, barwie, kształtowaniu przestrzeni oraz zastosowania podstawowych i współczesnych mediów w zakresie obrazowania i kompozycji. Umiejętność syntetyzowania, analizowania i interpretowania zjawisk wizualnych oraz doboru właściwych mediów do realizacji artystycznych.

Warunki zaliczenia: uczestnictwo w wykładach, zaliczenie uczestnictwo w wykładach, egzamin ustny

Literatura podstawowa:

Arnheim Rudolf, Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka, Wydawnictwo słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2004

Mączyńska-Frydryszek A., Jaskólska-Klaus M., Maruszewski T. Psychofizjologia widzenia PWSSP, Poznań 1991 (pod redakcją prof. Tomasza Maruszewskiego)

Strzebiński Władysław, Teoria widzenia, Wydawnictwo Literackie Kraków 1974

Kandynski Wasilij, Punkt i linia a płaszczyzna, PIW Warszawa 1986 Zeugner Ger-

hard, Barwa a człowiek, Arkady 1965 Gombrich Ernst Hans, Sztuka i złudzenie, PJW

Warszawa 1981

Literatura uzupełniająca:

Młodkowski Jan, Aktywność wizualna człowieka, PWN, Łódź 1998 Berger John, O patrzeniu, Warszawa 1999 Berger

John, Sposoby widzenia, Poznań 1997 Barthes Roland, Światło obrazu, Warszawa 1996

Gregory Richard Langton, Oko i mózg. Psychologia Widzenia, PWN Warszawa 1971

Sarzyńska-Putowska Joanna, Komunikacja Wizualna, Fundacja ASP Kraków 2002

Frutiger Adrian, Człowiek i jego znaki, Wydawnictwo Do i Optima, Warszawa 2003

Gombrich Ernst Hans, O sztuce, Rebis Warszawa 200

Działania i struktury wizualne

Wymagania wstępne: - zaliczenie z psychofizjologii widzenia

Kod przedmiotu: 03.9-WA-PMAL-DSTR

Język nauczania: polski

Prowadzący: dr hab. Jarosław Dzieścielewski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Ukazanie mechanizmów percepcji wzrokowej w obszarze sztuk wizualnych, oraz ich związków z psychofizjologią widzenia. Zapoznanie studentów z podstawowymi elementami kształtowania płaszczyzny i przestrzeni takimi jak: linia, plama, kreska, bryła, raster, barwa, konstrukcja, kompozycja, faktura, struktura oraz ich wzajemnych relacji.

Efekty kształcenia:

Kształtowanie umiejętności formułowania własnych sądów i przekonań związanych z realizacją tematów.

Warunki zaliczenia:

Obecność na zajęciach i zrealizowanie obowiązującego programu.

Literatura podstawowa:

M. Walis- „pola semantyczne”.

H. G. Gadamer- „Aktualność piękna. Sztuka jako symbol i święto.”

L. Wittgenstein- „Uwagi o kolorach”.

G. Perc- „Przestrzenie”.

Z. Herbert- „Studium przedmiotu”.

Podstawy grafiki warsztatowej

Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-GRWA
Typ przedmiotu:	Kierunkowy
Wymagania wstępne:	Studenci , którzy są pierwszy raz w pracowni przedstawiają prace wykonane w innych pracowniach (np. rysunkowych, malarskich) lub tzw. prace domowe wykonane poza pracownią. Ma to na celu poznanie studenta, jego predyspozycji i zainteresowań.
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. Piotr Szurek
Prowadzący:	prof. Piotr Szurek; dr Katarzyna Dziuba; dr hab. Andrzej Bobrowski, prof. UZ; prof. Tadeusz Piskorski; ad. Jacek Papła;

Zakres tematyczny przedmiotu:

Zajęcia wprowadzają studentów w podstawowe zasady rządzące sztuką graficzną. Ćwiczenia zapoznają ich z takimi podstawowymi technikami jak sucha igła, akwaforta, akwatinta, miękki werniks, odprysk, linoryt, drewnoryt, techniki grafiki cyfrowej.

Program zakłada także swobodę i samodzielność poszukiwań. Studenci powinni pogłębiać wiedzę technologiczną, łączyć techniki czy nawet eksperymentować, aby odnaleźć takie środki wyrazu artystycznego, które w najwłaściwszy sposób pozwoliłyby na realizację własnych zamierzeń twórczych.

Studenci realizują swoje zadania w oparciu o projekty skonsultowane i zaakceptowane przez prowadzącego pracownię. Zakres ćwiczeń i tematów uzależniony jest od indywidualnych predyspozycji studenta.

Efekty kształcenia:

Zajęcia mają na celu opanowanie przez studentów warsztatu graficznego.

Warunki zaliczenia:

Na ogólną ocenę studenta składają się: aktywność w pracowni, zaangażowanie i współpraca z prowadzącymi, samodzielność, kreatywność, ocena artystycznego i tecznicznego rezultatu prac. Istotne jest zrealizowanie ustalonej ilości grafik

Literatura Podstawowa

Ales Krejca, Techniki sztuk graficznych, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa, 1984
Andrzej Jurkiewicz, Podręcznik metod grafiki artystycznej, Arkady, Warszawa, 1975
Jerzy Werner, Podstawy technologii malarstwa i grafiki, PWN, Warszawa, 1979
Grafika artystyczna – podręcznik warsztatowy, Wydział Grafiki ASP w Poznaniu, Poznań, 2007

Literatura uzupełniająca:

Katalogi i albumy przeglądowych polskich i międzynarodowych wystaw grafiki współczesnej np. Kraków, Katowice, Seul, Ljubljana itp.

Podstawy grafiki projektowej

Kod przedmiotu:	03.5-WA-PMAL-GRPR
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	Obsługa komputera w stopniu podstawowym
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. Piotr Szurek
Prowadzący:	dr Katarzyna Dziuba mgr; prof. Tadeusz Piskorski; ad. Jacek Papla

Zakres tematyczny przedmiotu:

Uwrażliwienie na szeroko pojęte zagadnienia projektowania graficznego, dążenie do biegłości techniczno - manualnej a także zdolności abstrahowania i konkretyzowania graficznego. Ćwiczenia obejmują zagadnienia związane z funkcją, i budową znaku oraz formami identyfikacyjnymi (akcydensy, druki firmowe, materiały reklamowe, tablice i tabliczki informacyjne, kolorystyka i typografia stosowana w systemie identyfikacji wizualnej) w oparciu o przykłady prac studentów i zrealizowane projekty.

Podstawą są ćwiczenia realizowane na zajęciach, zaznajomienie z możliwościami i wykorzystaniem komputera w projektowaniu graficznym.

Efekty kształcenia:

Program przedmiotu prowadzi do opanowania zasad projektowania znaku, liternictwa i form identyfikacyjnych, czyli do: zapoznania się z budową liter i formami znaków graficznych w historycznym procesie kształtowania, przyswojenia odrębnych pism narzędziowych, umiejętności komponowania pełnego tekstu a także łączenia tekstu z obrazem graficznym.

Warunki zaliczenia:

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest wykonanie przewidzianych planem zajęć ćwiczeń i aktywna obecność na zajęciach.

Literatura Podstawowa:

2+3D – Ogólnopolski kwartalnik projektowy

"Grafika Reklamowa", F.H. Willis

"Komunikacja wizualna", Joanna Sarzyńska-Putowska

„Liternictwo”, Stefan Bernaciński, WSiP, Warszawa 1990

„Pismo i styl”, Ossolineum, Tibor Szántó, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź 1986

„Elementarz stylu w typografii”, Robert Bringhurst, Design Plus, Kraków 2007

„Pierwsza pomoc w typografii”, Friedrich Forssman, Hans Peter Willberg, Słowo-Obraz Terytoria, Warszawa 2008

„Człowiek i jego znaki”, Adrian Frutiger, Do/Optima, Warszawa 2003

Książki i czasopisma poświęcone projektowaniu graficznemu

Literatura uzupełniająca:

„Typografia komputerowa”, S.G Wheeler, G.S. Wheeler, Exit, Warszawa

„Photoshop, Illustrator, InDesign i Acrobat w praktyce”, Paweł Zakrzewski, wyd. Helion

Plener artystyczny

Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-PART
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	brak
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jarosław Łukasik
Prowadzący:	dr Jarosław Łukasik

Zakres tematyczny przedmiotu:

Plener zawiera cykl wzajemnie powiązanych ćwiczeń z rysunku i malarstwa, których zadaniem jest transpozycja zjawisk i obiektów obserwowanych w naturze na płaszczyznę. Ćwiczenia obejmują: rysunek z natury uwzględniający wszelkie elementy percepcyjne takie jak światło, faktura i konstrukcja oraz elementy kompozycji i wyrazu. Na kolejnym etapie zadania ukierunkowane są na syntezywanie doświadczenia wizualnego na język form ekspresji malarskiej.

Efekty kształcenia:

Oczekiwanym efektem zajęć plenerowych jest umiejętność trafnego dobierania środków wyrazowych; zdolność do filtrowania impulsów i doznań płynących z natury i umiejętność hierarchicznego konstruowania wypowiedzi malarskiej.

Warunki zaliczenia:

Uczestnictwo w plenerze, korektach, przedstawienie prac w terminie zaliczenia.

Literatura Podstawowa:

Kępiński Z., *Impresjonizm*, wyd. Art. i Film., Warszawa 1982;
Kuryluk E., *Hiperrealizm*, wyd. Art. i Film., Warszawa 1979;
Barthes R., *Światło obrazu, uwagi o fotografii*, wyd. KR, Warszawa 1996;

Literatura uzupełniająca:

Wydawnictwa albumowe z zakresu malarstwa i rysunku;
Historia sztuki: np. *Sztuka Świata*, wyd. Arkady, Warszawa 2003, t. 1- 13;

Seminarium licencjackie

Kod przedmiotu: 03.5-WA-PMAL-SLIC

Typ przedmiotu: obowiązkowy, wybieralny

Prowadzący: dr Lidia Głuchowska, dr Artur Pastuszek;

Forma zajęć: konwersatorium

Liczba godzin w tygodniu: 1, łącznie 30, ECTS: 15

Semestr: 5-6

Forma zaliczenia: zaliczenie bez oceny

Wymagania wstępne:

Pozytywne zaliczenia z przedmiotów teoretycznych i praktycznych przewidywanych programem w poprzednich latach studiów, zainteresowanie problematyką badawczą i świadomy wybór preferowanego tematu pracy dyplomowej i zaangażowanie w jego opracowanie.

Język nauczania: polski, ew., w razie potrzeby także niemiecki, angielski, francuski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Głuchowska

Zakres tematyczny przedmiotu

Prezentacja wymogów merytorycznych i formalnych związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej: struktura i hierarchizacja jednostek treściowych, formułowanie pytań badawczych, składniki pracy i układ spisu treści, szata graficzna.

Zasady sporządzania opisu bibliograficznego, zasady cytowania, różnice między cytatem a parafrazą. Podstawowe figury retoryczne stosowane w tekstach naukowych i zasady adjustacji tekstu.

Określenie stanu badań i miejsca własnego projektu w ich ramie, wybór perspektywy badawczej, analiza dostępności materiałów źródłowych i opracowań niezbędnych do realizacji projektu, zawężenie i sprecyzowanie tematu.

Przedstawienie rozdziału wstępnego pracy i dyskusja.

Prezentacja pierwszej wersji pracy, korekta promotorska.

Określenie ram formalnych i tematycznych egzaminu licencjackiego.

Efekty kształcenia:

Wykształcenie zasadniczych umiejętności formułowania tez, ich naukowego i stylistycznego opracowywania, posługiwania się warsztatem bibliograficznym, krytycznej lektury źródeł i opracowań oraz formułowania wniosków, a także zasad redagowania tekstu związanych z ochroną własności intelektualnej.

Nabycie najważniejszych umiejętności posługiwania się terminologią i metodologią naukową i technik pisanie prac akademickich.

Zdobycie doświadczeń z zakresu publicznej prezentacji własnych wniosków i dyskusji na ich temat w kontekście szerzej pojmowanych zagadnień badawczych.

Przygotowanie, korekta i autokorekta pracy dyplomowej.

Lektura podstawowa:

Eco U.: Jak pisać prace dyplomowe? Warszawa 2008

Pullo A.: Prace magisterskie i licencjackie. Wskazówki dla studentów, Warszawa 2000.

Oliver P.: Jak pisać prace uniwersyteckie? Kraków 1999

Lektura uzupełniająca:

Lindsay D.: Dobre rady dla piszących teksty naukowe, Wrocław 1995

Maćkiewicz J.: Jak pisać teksty naukowe, Gdańsk 1996;

**PROGRAMY STUDIÓW
II
STOPNIA**

Filozofia i teoria sztuki

Kod przedmiotu:	03.6-WA-MAL-FITE
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	Wiedza obejmująca podstawy filozofii.
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Artur Pastuszek
Prowadzący:	Dr Artur Pastuszek

Zakres tematyczny przedmiotu:

- ▶ „Sztuka” – pojęcie otwarte, czy puste? Historyczna zmienność zakresu oraz próby klasyfikacji. Atrakcyjność problematyki sztuki i twórczości dla filozoficznej refleksji. Teoria wobec „nieuchwytności” przedmiotu oraz jego modyfikacji.
- ▶ Nowoczesne próby metodologicznego poszerzenia refleksji nad sztuką. Koncepcja psychoanalityczna. Sigmund Freud a Carl Gustav Jung. Współczesne rozstrzygnięcia.
- ▶ „Socjologiczna” propozycja Jose Ortegi y Gasset. Problem odbiorcy dzieła sztuki. Instytucjonalna teoria sztuki Georga Dickiego i Arthura C. Danto.
- ▶ Estetyka polska początku XX wieku i jej filozoficzne inspiracje. Formizm i katastrofizm, Teoria Czystej Formy Stanisława Ignacego Witkiewicza. Nienasyconie i przeżycie metafizyczne jako zasady teorii sztuki. Wielość rzeczywistości w sztuce wg Leona Chwistka. Fenomenologiczna propozycja Romana Ingardena. Problem interpretacji dzieła sztuki. Wartości artystyczne a wartości estetyczne. Schematyczność i wielowarstwowość dzieła sztuki. Ontologia dzieła sztuki.
- ▶ Współczesne dyskusje wokół statusu dzieła sztuki i autora. Problematyka historii, stylu, oryginalności, języka sztuki. Symbol, alegoria, metafora. Spór o pozaestetyczne wartości i kryteria wartościowania dzieł sztuki. Problem oryginalności i falsyfikatu, arcydzieła i kiczu. Śmierć autorstwa w ujęciu Rolanda Barthesa.
- ▶ Inspiracje postmodernistyczne w teorii sztuki. Próby przełamania kryzysu współczesnej estetyki. Nietzscheańskie podstawy współczesnej krytyki estetycznej. Modernizm jako zapowiedź ponowoczesnych problemów w ujęciu Zygmunta Baumana.
- ▶ Dekonstrukcja modernizmu – Jaques Derrida, Jonathan Culler, Paul de Man. Wzniosłość w koncepcji Jean-Francoisa Lyotarda. Ustanowienie nowego pola współdziałania filozofii i sztuki. Ponowoczesne konsekwencje mariażu filozofii i sztuki. Propozycja Wolfganga Welscha.

Efekty kształcenia:

Nabycie kompetencji w zakresie interpretacji dzieł sztuki tradycyjnej oraz współczesnej. Zapoznanie się z dziejami estetyki oraz filozofii sztuki. Rozpoznawanie kontekstu filozoficznego, istotnych motywów i najważniejszych tematów estetyki zachodniej oraz pojęć estetycznych i artystycznych w ich historycznej perspektywie.

Warunki zaliczenia:

Aktywne uczestniczenie w zajęciach.

Literatura Podstawowa:

- O. Marquard, *Aestetica i anaestetica rozważania filozoficzne*, Warszawa 2007.
W. Welsch, *Estetyka poza estetyką. O nową postać estetyki*, Kraków 2005.; J. Margolis, *Czym, w gruncie rzeczy, jest dzieło sztuki?*, Kraków 2004.; J. Baudrillard, *Spisek sztuki. Iluzje i deziluzje estetyczne z dodatkiem wywiadów o „Spisku sztuki”*, Warszawa 2006.
J. Derrida, *Prawda w malarstwie*, Gdańsk 2003.; A. C. Danto, *Świat sztuki. Pisma z filozofii sztuki*, Kraków 2006.

Literatura uzupełniająca:

- F. W. J. Schelling, *Filozofia sztuki*, Warszawa 1983.
F. Nietzsche, *Narodziny tragedii czyli hellenizm i pesymizm*, Kraków 2005.
U. Eco, *Sztuka i piękno w średniowieczu*, Kraków 2006.
H. Read, *Sens sztuki*, Warszawa 1982.
W. Tatarkiewicz, *Dzieje sześciu pojęć : sztuka, piękno, forma, twórczość, odtwórczość, przeżycie estetyczne*, Warszawa 1982.
Postmodernizm: antologia przekładów, wyb. R. Nycz, Kraków 1998.
Myśliciele kronikarze i artyści o sztuce. Od starożytności do 1500 roku, wyb. i oprac. J. Białostocki, Gdańsk 2001.
Teoretycy, pisarze i artyści o sztuce 1500-1600, wyb. i oprac. J. Białostocki, Warszawa 1985.
Teoretycy, artyści i krytycy o sztuce 1700-1870, wyb. E. Grabska i M. Poprzęcka, Warszawa 1974.

Analiza dzieła sztuki współczesnej

Kod przedmiotu:	03.1-WA-MAL-AWSP
Typ przedmiotu:	kierunkowy
Wymagania wstępne:	Wiedza zakresu historii sztuki
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	St. wykł. Wojciech Kozłowski
Prowadzący:	St. wykł. Wojciech Kozłowski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Analizowanie formalne współczesnych i dawnych dzieł sztuki i ich budowy – konstrukcji formalnej. Omówienie przemian w sposobach wyrażania treści wizualnych. Wskazanie na rolę przemian cywilizacyjnych w widzeniu rzeczywistości. Prezentacja podstawowych metod analizy dzieła sztuki.

Efekty kształcenia:

Prawidłowe posługiwanie się pojęciami z zakresu analizy formalnej dzieła. Umiejętność syntetycznego spojrzenia na procesy zachodzące w sztuce i metodach obrazowania. Orientacja we współczesnych zjawiskach i przejawach sztuki. Umiejętność konstruowania samodzielnych opinii i sądów o sztuce współczesnej w jej kontekście historycznym i społecznym.

Warunki zaliczenia:

Obecność na zajęciach. Kolokwium.

Literatura Podstawowa:

- Thompson J., Jak Czytać malarstwo współczesne. Od Courbeta do Warhola, Kraków 2006
Luba I., Dialog nowoczesności z tradycją, Warszawa 2004
Juszkiewicz P., Od rozkoszy historiozofii do „Gry o nic”. Polska krytyka artystyczna czasu odwilży, Poznań 2005
Jedlińska E., Polska sztuka współczesna w amerykańskiej krytyce artystycznej w latach 1984-2002, Łódź 2005
Od awangardy do postmodernizmu, red. Grzegorz Dziamski, Warszawa 1996
Edward Lucie-Smith, Bildende Kunst im 20. Jahrhundert, Köln 1999
Central European Avant-Gardes. Exchange and Transformation 1910-1930, Massachusetts 2002
Izabella Kowalczyk, Ciało i władza. Polska sztuka krytyczna lat 90', Warszawa 2002

Malarstwo i pracownie dyplomujące

Kod przedmiotu:	03.1-WA-MAL-MALD
Typ przedmiotu:	Kierunkowy, obowiązkowy
Wymagania wstępne:	
Język nauczania:	Polski, angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. Andrzej Kilimaczak-Dobrzaniecki; dr hab. Leszek Knaflewski, prof. UZ. Prof. Stanisław Kortyka; dr hab. Jacek Dłużewski
Prowadzący:	Prof. Andrzej Kilimaczak-Dobrzaniecki; dr hab. Leszek Knaflewski, prof. UZ. Prof. Stanisław Kortyka; dr hab. Jacek Dłużewski

Zakres tematyczny przedmiotu:

Pogłębianie zdobytych umiejętności, malarskiej wrażliwości oraz świadomości plastycznej poprzez określanie i ukierunkowanie potencjału twórczego. Studiowanie wybranych zagadnień poprzez indywidualne odniesienie studenta do problemu. Zagadnienia związane z kolorem i formą występują na poziomie zaawansowanej kreacji obrazu. Odniesienia do obserwowanej natury występują poprzez przetwarzanie kadrów oraz interpretację. Rozwijanie problemów dotyczących kompozycji, światła obrazu, gamy barwnej, materii i struktury, proporcji i kształtów, zależności barwnych i przestrzeni oraz podobnych tematycznie aspektów traktowane jest jako proces twórczy. Dodatkowo w semestrze ustanawia się jeden temat jako hasło wywoławcze do dyskusji i realizacji malarskiej w formie przyjętej przez studenta jako punktu wyjścia do realizacji prac dyplomowych. Obowiązują szkice i rozmowy dotyczące tego tematu. Przygotowanie prac dyplomowych

Efekty kształcenia:

Umiejętność świadomego stosowania wiedzy i warsztatu malarskiego w konkretnych realizacjach.
Osiągnięcie predyspozycji twórczych dla przyszłych artystów plastyków oraz projektantów poprzez kształtowanie wrażliwości na formę i kolor.
Rozwój indywidualnej kreatywności i świadomości artystycznej oraz wypracowanie zdolności do refleksji twórczej poprzez krytyczną analizę własnych doświadczeń. Zdolność obrazowania metodami malarskimi przy wykorzystaniu różnych technik.

Warunki zaliczenia:

Uczestniczenie w zajęciach i przeglądach roboczych. Realizacja zadań. Zaliczenie z oceną.

Literatura Podstawowa:

Rudolf Arnheim - *Sztuka i percepcja wzrokowa, psychologia twórczego oka*, WAiF, Warszawa 1978
E. H. Gombrich, *O sztuce*, Rebis, Poznań 2008
Eugène Fromentin, *Mistrzowie dawni*, Zakład im. Ossolińskich – Wydawnictwo, Wrocław 1956
Paul Cézanne, *Listy*, PIW, Warszawa 1968
John Gage, *Kolor i Kultura, teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji*, Universitas, Kraków 2008
Johann Wolfgang Goethe, *Teksty różne: Nauka o barwach*, w: J. W. Goethe, *Wybór pism estetycznych*, Warszawa 1981; R. Gregory - *Oko i mózg-psychologia widzenia*, PWN, Warszawa 1971
Historia portretu, praca zbiorowa, Warszawa 2001;
Martwa natura, Ch. Sterling, Warszawa 1998;
Traktat o malarstwie, L. da Vinci, tłm. M. Rzepińska, Gdańsk 2006;
Psychofizjologia widzenia, A. Mączyńska-Frydryszek (red), ASP, Poznań 2001;
Perspektywa malarska, K. Bartel, Warszawa 1958;
Tworzywa sztuczne w plastyce, J. Bruzda, K. Dziedzic, wyd. Arkady, Warszawa 1973;
Techniki wielkich mistrzów malarstwa, praca zbiorowa, wyd. Arkady, Warszawa 1999 r.
Katalogi malarstwa współczesnego.
O sztuce nowej i najnowszej, A. Włodarczyk-Kulak, M. Kulak, wyd. PWN Warszawa 2010r.

Literatura uzupełniająca:

Piotr Demianowicz Uspienski, *Czwarty wymiar, słowo/obraz/terytoria*, Gdańsk 2001
Hajo Düchting, *Wassily Kandinsky 1866-1944, Rewolucja w malarstwie*, Taschen, Wydawnictwo Historia i Sztuka, Poznań; S. Partsch, *Paul Klee 1879-1940*, Taschen, Köln, 1991; Hannah Weitemeier, *Yves Klein 1928-1962, International Klein Blue*, Taschen, Köln 1995

Rysunek

Kod przedmiotu:	03.1-WA-MAL-RYS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	Umiejętności z zakresu rysunku z natury
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jarosław Łukasik
Prowadzący:	dr Jarosław Łukasik

Zakres tematyczny przedmiotu:

Rozwijanie umiejętności warsztatowych, odkrywanie potencjału ukrytego w tworzywie oraz poszerzanie spektrum poznawczego wobec natury traktowane jako proces twórczy.
Kształtowanie wrażliwości i dyspozycji twórczych – doskonalenie zawodowych umiejętności rysowania – transpozycji rzeczywistości trójwymiarowej na płaszczyznę.
Korelacja między obserwacją a rysowaniem a także między abstrakcyjną ideą a realnym rysunkiem. Analiza konstrukcji i zagadnień światła dotyczy zarówno obserwacji natury jak i tworzonych rysunku.
Formy kształcenia: ćwiczenia, prace plenerowe, korekty indywidualne i grupowe, konsultacje, przeglądy.
Zadania mają charakter studiów rysunkowych a także realizacji warsztatowych powstających w procesie twórczym. Pracom powinna towarzyszyć seria szkiców i notatek w dowolnej formie wizualnej.

Efekty kształcenia:

Zdobycie umiejętności kształtowania tworzywa rysunkowego poprzez obserwację i analizę.
Kształtowanie wrażliwości i dyspozycji twórczych – doskonalenie zawodowych umiejętności rysowania – transpozycji rzeczywistości trójwymiarowej na płaszczyznę oraz umiejętności uruchamiania procesów rysunkowych, przekształcania i tworzenia formy plastycznej.

Warunki zaliczenia:

Uczestniczenie w zajęciach i przeglądach roboczych. Realizacja zadań. Zaliczenie z oceną.

Literatura Podstawowa:

Rudolf Arnheim - *Sztuka i percepcja wzrokowa, psychologia twórczego oka*, WAiF, Warszawa 1978
E. H. Gombrich, *O sztuce*, Rebis, Poznań 2008
Paul Cézanne, *Listy*, PIW, Warszawa 1968
John Gage, *Kolor i Kultura, teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji*, Universitas, Kraków 2008
Johann Wolfgang Goethe, *Teksty różne: Nauka o barwach*, w: J. W. Goethe, *Wybór pism estetycznych*, Warszawa 1981
R. Gregory - *Oko i mózg-psychologia widzenia*, PWN, Warszawa 1971
Władysław Strzemiński, *Wybór pism estetycznych*, Universitas, Kraków 2006
Władysław Strzemiński, *Teoria widzenia*, WL, Kraków 1957
Leszek Brogowski, *Powidoki i po..., Unizm i Teoria widzenia Władysława Strzemińskiego*, słowo/obraz/ terytoria, Gdańsk 2001
Wasył Kandyński, *Punkt, linia a płaszczyzna*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1986
Wasył Kandyński, *O duchowości w sztuce*, Państwowa Galeria Sztuki w Łodzi, 1996
Kazimierz Malewicz, *Świat bezprzedmiotowy*, słowo/obraz/terytoria, Gdańsk 2006
Stanisław Ignacy Witkiewicz, *O Czystej Formie i inne pisma o sztuce*, PIW, Warszawa 2003
Leon Chwistek, *Wielość rzeczywistości w sztuce*, Czytelnik, Warszawa 1960
Jerzy Ludwiński, *Epoka Błękitu*, Otwarta Pracownia, Kraków 2003

Literatura uzupełniająca:

Andrzej Turowski, *Wielka Utopia Awangardy, artystyczne i społeczne utopie w sztuce rosyjskiej 1910-1930*, PWN, Warszawa 1990; Piotr Demianowicz Uspienski, *Czwarty wymiar*, słowo/obraz/terytoria, Gdańsk 2001
Jerzy Zagrodzki, *Katarzyna Kobro i kompozycja przestrzeni*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984
Hajo Düchting, *Wassily Kandinsky 1866-1944, Rewolucja w malarstwie*, Wydawnictwo Historia i Sztuka, Poznań

Techniki uzupełniające warsztat malarski

Kod przedmiotu:	03.1-WA-PMAL-TMAL
Typ przedmiotu:	Kierunkowy
Wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu historii sztuki
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jarosław Łukasik
Prowadzący:	dr Jarosław Łukasik

Zakres tematyczny przedmiotu:

Omówienie dawnych i współczesnych metod wykonywania obrazów, technik i nowych technologii malarstwa sztalugowego. Zaznaczenie z materiałami oraz sposobami wykorzystania innych dziedzin sztuki i rzemiosła w malarstwie sztalugowym.

Efekty kształcenia:

Komponowanie wypowiedzi artystycznej na płaszczyźnie z wykorzystaniem wszelkich środków artystycznych i technologicznych. Umiejętność prawidłowego wykonania obrazu w tradycyjnej formie obrazu olejnego oraz z wykorzystaniem technik mieszanych.

Warunki zaliczenia:

Realizacja tematów i ćwiczeń w pracowni. Obecność na przeglądach. Przedstawienie zadowolającego pod względem jakości i poziomu, zestawu prac wykonanych w określonym czasie.

Literatura Podstawowa:

Historia portretu, praca zbiorowa, Warszawa 2001;
Martwa natura, Ch. Sterling, Warszawa 1998;
Traktat o malarstwie, L. da Vinci, tłum. M. Rzepińska, Gdańsk 2006;
Psychofizjologia widzenia, A. Mączyńska-Frydryszek (red), ASP, Poznań 2001;
Perspektywa malarska, K. Bartel, Warszawa 1958;
Tworzywa sztuczne w plastyce, J. Bruzda, K. Dziedzic, wyd. Arkady, Warszawa 1973;
Techniki wielkich mistrzów malarstwa, praca zbiorowa, wyd. Arkady, Warszawa 1999 r.
Katalogi malarstwa współczesnego.
O sztuce nowej i najnowszej, A. Włodarczyk-Kulak, M. Kulak, wyd. PWN Warszawa 2010r.

Literatura uzupełniająca:

Wiedza tajemna, D. Hockney, tłum. J. Holzman, Kraków, 2006;
Prawda i metoda, H.G. Gadamer, tłum. B. Baran, Kraków 1993 r.
Techniki malarskie... t. 1 i 2, W. Ślesieński, Warszawa 1983 r.

Seminarium magisterskie

Kod przedmiotu: 03.6-WA-MAL-SMGR

Wymagania wstępne:

Ogólna wiedza dotycząca wybranych zagadnień kulturowych, artystycznych, historycznych oraz językowych. Zainteresowanie problematyką.

Język nauczania: polski

Typ przedmiotu: obowiązkowy, wybieralny

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Tomasz Turowski, dr hab. Roman Sapeńko; dr Lidia Głuchowska

prowadzący: dr Tomasz Turowski, dr hab. Roman Sapeńko; dr Lidia Głuchowska

Zakres tematyczny przedmiotu:

Prezentacja przedmiotu poszukiwań naukowych oraz krytyczna dyskusja nad nim. Próba zawężenia i uściślenia problematyki. Ocena dostępności środków realizacji celu badawczego. Uwagi wstępne -ewentualna modyfikacja tematu. Precyzowanie zakresu i ustalenie ostatecznej wersji tytułu pracy (kryteria: rzeczowość, przejrzystość, poprawność językowa).

Analiza treści pracy, jej zakresu oraz przydatności przyjętych narzędzi badawczych. Ocena perspektywy realizacji przyjętych celów. Selektowność - wskazywanie kwestii pominiętych w pracy, trudności obiektywnych związanych z pełną realizacją zamiaru badawczego, etc. Przedstawienie pierwszej wersji pracy magisterskiej - wystąpienie. Wstępna recenzja promotorska. Korekta. Artykułowanie wniosków końcowych. Przygotowanie pracy do druku.

Efekty kształcenia:

Opanowanie techniki pisania pracy - struktura tekstu (wstęp, układ pracy, tezy, wnioski), sposób prezentacji źródeł (cytat, omówienie, parafraza, wtrącenie), język, odsyłacze, bibliografia, aneksy. Nabycie umiejętności rozumienia i interpretacji zgromadzonego materiału badawczego. Umiejętność wykorzystania i właściwe zastosowanie nabytej metodologii, terminologii i techniki pisania pracy magisterskiej. Nabycie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów badawczych a także publicznej prezentacji wyników badań. Znajomość zasad przygotowywania i redagowania prac uniwersyteckich. Przygotowanie pracy dyplomowej.

Warunki zaliczenia:

Złożenie kolejnego rozdziału pracy magisterskiej oraz przynajmniej jedno wystąpienie prezentujące tezy stawiane w pracy jako warunek zaliczenia pierwszego semestru. Ostateczna redakcja i złożenie pracy magisterskiej.

Literatura podstawowa:

Eco U., *Jak napisać pracę dyplomową*, Warszawa 2008.

Oliver P., *Jak pisać prace uniwersyteckie?*, Kraków 1999.

Urban S., Ładoński W., *Jak napisać dobrą pracę magisterską*, Wrocław 2001.

Zenderowski R., *Praca magisterska. Jak pisać i obronić. Wskazówki metodologiczne*, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca:

1. Lindsay D., *Dobre rady dla piszących teksty naukowe*, Wrocław 1995.

2. Mackiewicz J., *Jak pisać teksty naukowe*, Gdańsk 1996.

3. Woźniak K., *O pisaniu pracy magisterskiej na studiach humanistycznych. Przewodnik praktyczny*, Warszawa-Łódź 1998.

4. Zenderowski R., *Technika pisania prac magisterskich*, Warszawa 2005.